VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 66 — Vol. LIV vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, elok. 18 p. — Tuesday, Aug. 18, 1970

Postikriisi muuttumassa pahemmaksi

Hallitus voi suunnitella pakkokeinoja kriisin ratkaisemiseksi; nosturinkäyttäjille $3 tuntipalkankorotus; NL laukaissut taas avaruusaluksen kohti Venusta

Ottawa. — Liittohallituksen ilmoitetaan suunnittelevan pakollisia toimenpiteitä postikriisin selvittämiseksi jos uusi umpikuja jatkuu neuvotteluissa, mutta mihinkään toimenpiteisiin ei ryhdytä ennen ensi viikkoa, sanotaan ottawalaisissa tiedoissa.

Noin 27,000 postityöläistä edustavat union virkailijat ja hallituksen edustajat neuvottelivat maanantaina kahden tunnin ajan, mutta neuvotteluissa ei ilmoitettu päästyn minkäänlaisiin tuloksiin. Seuraava neuvottelukierros on suunniteltu keskiviikoksi.

Hallitus voi määrätä koko postilaitoksen sulkemisen "kiertävien lakkojen" lisääntymisen jälkeen ja kutsua koolle alahuoneen istunnon sekä esittää lakiluonnoksen, jolla voidaan saada aikaan pakollinen ratkaisu postikiistassa.

Postityöläisten "kiertävät lakot" lisääntyivät huomattavasti maanantaina noin 6,100 postityöläisen lakkouduttua 45 keskuksessa eri puolilla Canadaa. Hallitus puolestaan sulki postityöläiset ulos 66 postikonttorista. Hallituksen sulkemissa konttoreissa työskenteli yli 2,200 henkilöä.

Postityöläisiä edustavat neuvottelijat ovat antaneet ymmärtää, että postityöläisten vaatimukset eivät ole kiinteitä ja että niistä voidaan edelleenkin neuvotella.

$3.00 TUNTIPALKANKOROTUS

Toronto. — Ontarion nosturinvuokraajien yhdistys ja nosturien käyttäjiä edustava International Union of Operating Engineers osasto no. 793 sopivat noin $3.00 käsittävästä tuntipalkankorotuksesta kolmivuotisen sopimuksen puitteissa. Sopimusta sanotaan kaikkein suurimmaksi Canadan historiassa ja se edustaa noin 53 prosentin palkankorotusta työläisille.

Uuden sopimuksen perusteella tulevat motorisoitujen nosturien käyttäjät ansaitsemaan $8.00 tunnissa marraskuun 1 päivänä 1972 ja yli 70 tonnin nostokyvyn käsittävien nosturien käyttäjät $8.40 tunnissa. Palkankorotukset käsittävät noin $110.00 viikossa kolmivuotisen sopimuksen aikana.

Vaikka sopimus koskeekin pientä työläisryhmää — noin 250 motorisoidun nosturin käyttäjää eri puolilla Ontariota — niin sen uskotaan vaikuttavan huomattavasti ensi vuoden keväällä alkaviin rakennustyöläisten palkka- ja työehtosopimusneuvotteluihin.

Uuden sopimuksen hyväksyminen alistetaan union jäsenille tänä keskiviikkona.

Nosturien käyttäjät ansaitsivat vanhan sopimuksen perusteella $5.25 tunnissa ja uuden sopimuksen puitteissa heidän palkkansa nousee elok. 4. päivästä lähtien taannehtivasti $6.25 tunnissa. Kolmivuotisen sopimuksen suoranainen rahallinen palkankorotus käsittää $2.75 ja muita reunaetuisuuksia.

AVARUUSALUS MATKALLA KOHTI VENUS-PLANEETTAA

Moskova. — Neuvostoliitto ilmoitti maanantaina, että sen toimesta on lähetetty avaruusalus kohti Venus-planeettaa eli aamutähteä.

Neuvostoliiton virallisen uutistoimiston TASS in antamassa lausunnossa sanotaan, että avaruusalus Venera 7 tarkoituksena on jatkaa Venus-planeetan tutkimusta, jota on suoritettu aikaisemmin automaattisilla neuvostoliittolaisilla avaruusaluksilla.

Maanantaisessa lausunnossa ei kuitenkaan sanottu, että aiotaanko Venera 7 laskea Venuksen pinnalle vai aiotaanko se ohjata planeetan ohitse. Nyt arvioidaan, että avaruusaluksen matka Venukseen tulee kestämään noin neljä kuukautta. Maan ja Venuksen välimatka on noin 220 miljoonaa mailia.

Viimeisimmät neljä Venera avaruusalusta on laukaistu kohti Venusta parittain — kaksi tammikuussa 1969 ja kaksi marraskuussa 1965.

Havaittiin syylliseksi

Da Nang. — Eräs 18-vuotias laivastosotilas havaittiin viikonlopulla päättyneessä sotaoikeudessa syylliseksi 15 etelävietnamilaisen naisen ja lapsen murhaan. Murhien sanotaan tapahtuneen helmikuun 19 päivänä Da Nangista etelään sijaitsevassa eräässä kylässä.

Viisi sotaoikeuden valamiehistön jäsentä harkitsi Samuel G. Green Jr. vastaan nostettuja syytteitä melkein koko päivän ennen kuin havaitsivat hänet syylliseksi.

NDP:n johtaja varoitti hallitusta luonnonresurssien myynnistä

T. C. Douglas sanoo Canadan tarvitsevan luonnonkaasunsa kehittääkseen teollisuuttaan ja tehostaakseen taistelua saastutusta vastaan

Ottawa. — NDP:n kansallinen johtaja T. C. Douglas vaati viikonlopulla Canadan luonnonkaasun Yhdysvalloille tapahtuvan myynnin jäädytystä varoittaen, että "hiljaisuudessa tapahtuva Canadan resurssien ulosmyynti on siirtymässä tielle, josta ei ole paluuta."

Mr. Douglas vaati hallitusta pidättäytymään kaikista uusista päätöksistä niiden anomusten suhteen, joiden perusteella Canada tulisi viemään 9.3 triljoonaa kuutiojalkaa luonnonkaasua. Anomukset ovat parhaillaan Canadan kansallisen voimalautakunnan harkittavana.

"Maamme resursseja raiskataan ja ryöstetään jatkuvasti lisääntyvällä vauhdilla kansainvälisten suuryhtiöiden toimesta ja osa näistä yhtiöistä sijaitsee Yhdysvalloissa", varoitti Douglas.

Hän sanoi luonnonkaasun kysynnän lisääntyvän kotimaassa sen johdosta kun sitä voidaan käyttää yhtenä polttoaineena taisteltaessa saastutusta vastaan. Lisäksi luonnonkaasua tarvitaan pienteollisuuslaitosten kehittämiseksi ja tämän vuoksi Canadalle on elintärkeätä harkita nyt sen pitkäaikaisemmatkin luonnonresurssitarpeet, sanoi mr Douglas.

Canadan kansallisen voimalautakunnan valtuudet myöntää vientilupia, nykyisten lakien puitteissa, ulottuvat ainoastaan ylijäämäkaasuun, jota se ei usko Canadan tarvitsevan tulevaisuudessakaan.

Mr. Douglas vaati parlamentin täysistuntoa ja koko maamme väestön osallistumista keskusteluun ennen kuin enempiä pitkäaikaisia luonnonkaasuvientilupia myönnetään.

Hän syytti, että kauppaministeri Jean-Luc Pepin yrittää "vaikuttaa ja peloitella" kansallista voimalautakuntaa. Mr. Douglas kertoi mr Pepinin sanoneen Yellowknifessa pitämänsä puheen yhteydessä, että olisi väärin jos Canada istuisi valtavien luonnonresurssiensa päällä sen sijaan, jotta se myisi niitä ulkomaille.

Douglas varoitti, että kaasun hinta tulisi nousemaan Canadan markkinoilla, jos Canada sitoisi luonnokaasuvarastonsa yhteen USA:n kanssa, jonka omat kaasuvarat ovat huolestuttavasti vähenemässä.

Mr. Douglas sanoi, että kaasun hinnankorotus tulisi tärvelemään Canadan teollisuuden kehittämisen ja hidastuttamaan saastutusta vastaan käytävää taistelua. Tämän hän sanoi johtuvan siitä, että käytettävistä polttoaineista kaasuun muuttaminen tulisi maksamaan entistäkin enemmän.

Mr. Douglas sanoo USA:n liittohallituksen voimakomissionin heinäkuun 20 pnä tekemän päätöksen rakentaa kaasuputkilinja Michiganista ja Wisconsinista Canadaan osoittavan, että Yhdysvallat ovat vakuuttuneita siitä, jotta Canada on valmis jatkamaan luonnonkaasunsa myyntiä valtavissa mittasuhteissa. "Amerikan virkailijat näyttävät tietävän asioita, joista ei ole edes keskusteltu canadalaisten tai alahuoneen jäsenten keskuudessa", sanoi Douglas.

Hän moitti "ennenaikaisena" hallituksen lausuntona sitä tiedoksiantoa, että arktiselta alueelta sallitaan rakentaa luonnonkaasuputkilinja ja yksi öljyputkilinja Canadan hallituksen valvonnan alaisena.

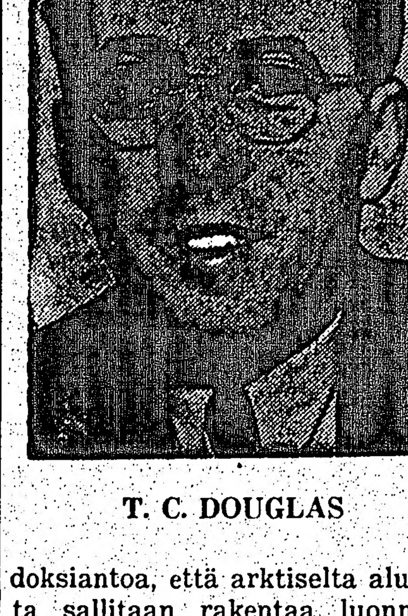

T. C. DOUGLAS

Hän sanoi ettei Canada tarvitse tällä hetkell', sellaisia putkilinjoja ja niiden rakentamisen salliminen on uhkana arktiselle alueelle ilman suurtakaan hyötyä Canadalle.

Mr. Douglas sanoi Canadalla olevan nyt käytettävissään tarpeeksi luonnonkaasua omia tarpeitaan varten seuraavaksi 75—100 vuodeksi, ilman arktiselle alueelle tunkeutumista.

Maissiviljelyksillä 10 pros. satotuho

Washington. — USAn maatalousministeriön virkailijat arvioivat viikonlopulla, että eräs uudentyyppinen maissivirus tulee tuhoamaan vähintään 10 prosenttia tämänvuotisesta Yhdysvaltojen maissisadosta.

Virus on aivan uusi ja se tekee tuhojaan melkein kaikilla USAn maissifarmeilla. Virus ei ole kuitenkaan levinnyt Canadaan.

Australia ei myy aseita E-Afrikalle

Canberra. — Australian ulkoministeri William McMahon sanoi viikonlopulla, että Australialla ei ole aikomustakaan ryhtyä myymään aseita Etelä-Afrikalle.

"Australian hallituksen kanta on selvä aseiden Etelä-Afrikalle myynnin suhteen", sanoi mr McMahon, "ja hallituksella ei ole aikomusta muuttaa nykyistä kantaansa."

Ottavasta yleisohjeet pohjolan putkilinjoille

Tavoitteena on canadalaisten oikeuksien turvaaminen ja saastutuksen välttäminen

Ottawa. — Liittohallitus julkaisi torstaina Pohjois-Canadan öljy- ja kaasuputkilinjojen tulevaa rakentamista koskevia yleisohjeita, sisältyen niihin saastutuksen kontrolli, canadalaisomistus ja pohjolan asukkaiden työmahdollisuudet.

Teollisuusministeri J. J. Greene ja Pohjolan kehitysministeri Jean Chretien sanoivat lehdistökonferensissa, että huomatut maakaasu- ja öljy-yhtiöt ovat ilmaisseet kiintymyksensä tällaisten putkijohtojen rakentamiseen ko. alueelle.

Mutta aluksi annetaan lupa vain yhden öljy- ja yhden kaasuputkilinjan rakentamiseksi. Myöhemmin määritellään alue eli käytävä mistä ja minkä kautta ne rakennetaan.

Ministerit selittivät, että yleisohjeet koskevat kaikkia öljy- ja kaasuputkilinjoja 60. leveysasteen pohjoispuolella Yukonissa Northwest Territoriessa ja Alaskassa.

Nyt julkaistuissa yleisohjeissa määritellään:

— On varattava canadalaisille substantiaalinen (hyvä) mahdollisuus osallistua putkilinjan rahoittamiseen (pääomasijoitukseen), insinöörityöhön ja hallintaan.

— Kansallinen voimalautakunta tulee vaatimaan kaikilta (putki linjan rakennusluvan) anojilta tyydyttävää vakuutusta siitä, että saastutus vältetään, ja että pohjolan asukkaiden sekä laivaliikenteen oikeudet säilytetään.

— Anojilla pitää olla erikoisohjelma pohjolan asukkaiden työhön ottamiseksi rakennuskaudella ja putkilinjan operaatioissa.

— Vain yksi öljyn pääjohto ja yksi maakaasun pääjohto annetaan rakentaa pohjoiseen sitä varten määriteltävälle "käytävälle" (corridor).

— Kummatkin linjat tulevat varaamaan yleisen "kuljetuspalvelun" julkaistujen taksojen tai neuvoteltavien hintojen perusteella.

— Pohjolan, kuten Canadan muidenkin alueiden putkilinjat, kuuluvat liittovaltion hallintapiiriin.

Sissit vaativat 183 panttivankia

Montevideo. — Brasilan ja Uruguayan poliisit yrittivät maanantaina saada selville erään nootin todenperäisyyttä. Nootissa määriteltiin, että Uruguayan hallituksen on vapautettava tähän (tiistai) aamuun mennessä 183 poliittista vankia kidnapatuksi joutuneen brasilialaisen konsulin lunnaiksi.

Noctti, jonka oli allekirjoittanut Tupamaron kaupunkilaississit, lähetettiin eräälle sanomalehdelle. Nootissa sanotaan, että ellei vangit ole vapautettu kello 10.30 aamulla mennessä, niin konsuli Aloysio Mares Dias Gomiden teloituspäivä nimitetään.

USA:n hallituksen lähettämä poliisineuvonantajana Uruguayanissa toiminut Dan A. Mitrione tuli aikaisemmin surmatuksi Tupamaron sissien toimesta sen vuoksi kun Uruguayanin hallitus kieltäytyi vapauttamasta 150 poliittista vankia.

25 vuotta toisen m-sodan päättymisestä

Tokio. — Japanilaiset viettivät viime lauantaina toisen maailmansodan päättymisen 25. vuosipäivänä, hiljaisen hetken muistellen 3,000,000 maamiestään, jotka saivat surmansa tässä suursodassa.

Sukupuolirikokset ovat vähentyneet

Kööpenhamina. — Lievemmät sukupuolirikokset ovat vähentyneet huomattavassa mitassa Tanskassa jo toisena peräkkäisenä vuotena sen jälkeen kun pornokirjallisuus päästettiin vapaaseen kauppaan. Poliisit sanovat kuitenkin, että vakavimmissa sukupuolirikoksissa, kuten raiskauksissa, on tapahtunut vain vähäistä muutosta.

Veneeriset taudit lisääntyneet

Ottawa. — Tiedoksiannettu sukupuolitautien määrä vuonna 1969 oli 140.4 jokaista 100,000 asukasta kohti, vastaavan luvun oltua 119.3 vuonna 1968.

NDP:n varapresidentti Melville Watkins sanoo USA:n sijoitusten heikentäneen Canadan talouden niin, että maamme on muuttumassa Yhdysvaltojen sivuliikkeeksi.

VIIME TIEDOT

Peking. — Kiinan pääministeri Chou En-lain odotetaan suorittavan tänä vuonna ulkomaanvierailuja, joiden uskotaan ulottuvan lähi-itään, Afrikkaan ja Eurooppaan. Vierailujen sanotaan olevan merkkinä siitä, että Kiina aikoo palata uudestaan toimeliaampaan ulkopolitiikkaan vuoden 1966-67 kulttuurivallankumouksen jälkeen.

Omaha. — Täällä maanantaina eräässä tyhjässä talossa tapahtunut pommiräjähdys surmasi yhden poliisin ja aiheutti vammoja seitsemälle muulle poliisille. Poliisit oli hälytetty tyhjään taloon ja siellä erään huoneen lattialla ollut matkalaukku räjähti erään poliisin ryhtyessä käsittelemään sitä.

Toronto. — Peterboroughia Ontarion lainlaatijakunnassa edustava NDP:n Walter Pitman ilmoitti maanantaina, että hän aikoo ryhtyä tavoittelemaan NDP:n Ontarion johtajan paikkaa ensi lokakuussa pidettävässä edustajakokouksessa.

Montreal. — Noin 7 kuukautta sitten alkanut Montrealin postinajurien työpaikkakiistan sanotaan kärjistyneen uudestaan viime yönä kun useiden postikuorma-autojen renkaita oli puhkottu ja kolmen postikonttorin ikkunat rikottu.

Nassau. — Bahaman hallitus esitti eilen illalla jyrkän vastalauseen sen johdosta kun USA:n armeija aikoo upottaa myöhemmin tänään tai aikaisin huomenna tappavalla hermokaasulla lastatun Liberty-nimisen laivan Atlantin valtameren Bahaman saaren ja Floridan rannikon väliselle osuudelle.

15,000 pidätetty eri osissa Intiaa

New Delhi. — Yli 4,000 vasemmistolaista, mukaanluettuna Intian parlamentin eräs jäsen, pidätettiin viime lauantaina maan hallituksen jatkaessa maata haluavien henkilöiden toimenpiteiden ehkäisemistä.

Maata haluavien intialaisten kerrotaan ryhtyneen asuttamaan hallituksen ja rikkaiden maanomistajien hallussa olevia valtavia maatiloja viime viikolla. Lauantaina tapahtuneet pidätykset nostivat vangittuna olevien kokonaismäärän 15,000.

Lauantaina pidätettyjen joukossa oli Intian parlamentin kommunistinen jäsen Bhupesh Gupta, jonka väitetään yrittäneen ottaa haltuunsa osan Birla-nimiselle teollisuuslaitokselle kuuluvasta eräästä suurfarmista Madhya Pradeshan keskialueella.

Perjantaina pidätettiin kommunistisen puolueen johtaja S. A. Dangesen johdosta, kun hänen väitettiin suunnitelleen talonpoikaismarssia Uttar Pradeshassa sijaitsevalle eräälle toiselle Birlan omistamalle suurfarmille.

Sosialistisen puolueen johtaja George Fernandes sanoi Bombayssa, että maiden haltuunottamiskampanja tulee jatkumaan siksi kunnes hallitus nopeistuttaa maanomistusohjelmaa koskevia uudistuksia tai siihen asti kun hänen puolueensa voimat ovat kuluneet loppuun.

USAn rikollisuus lisääntyi 148 pros.

Washington. — FBI:n johtaja J. Edgar Hoover tiedoitti viime viikolla että vakavampien rikosten määrä nousi 1960-luvulla Yhdysvalloissa 148-prosenttisesti.

Selostaen rikollisuuden lisääntymistä vuonna 1969 ja samalla viimeksi kuluneen 10 vuoden aikana, mr Hoover tiedoittaa, että vakavampien rikosten määrä oli 1969 12 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna.

Kaikki väkivaltarikokset — erotettuna sellaisista omaisuusrikoksista kuin varkauksista jne — lisääntyivät 11 prosenttisesti vuonna 1969 verrattuna 17 prosenttiseen nousuun edellisenä vuonna. Erotuksena mainitaan kuitenkin raiskausrikokset, jotka lisääntyivät 1969 17-prosenttisesti vastaavan luvun oltua 15 pros. edellisenä vuonna.

Omaisuusrikokset, lukeutuen niihin varkaudet, näpistelyt ja yli $50 arvoiset autovarkaudet, lisääntyivät v. 1969 12-prosenttisesti. Vuonna 1968 näiden rikosten määrä lisääntyi 17-prosenttisesti, sanoo mr Hoover.

3–11 PROS. KOROTUS RUOKATARPEISIIN

H- ja t-komissio hyväksyi neljän suurryhtiön hinnankorotukset

Ottawa. — Canadan hinta- ja tulokomissioni väitti viikonlopulla, että neljän suuren ruokatavarayhtiön hinnankorotukset, jotka vaihtelevat 3—11 prosenttiin, ovat pakolliset korkeampain palkkakustannusten, pakkojen ja reunaetuisuuksien johdosta.

Komissioni ei ehdottanut "muita toimenpiteitä" hinnankorotusten johdosta. Se sanoi korotusten olevan komissionin kriteerian puitteissa.

Komissioni sanoi hinnankorotusten ulottuvan "useisiin ruokatavaratuotteisiin" ja selittää niiden olevan suunnitellun lisäämään ruokatavarayhtiöiden tuloja $5,850,000. Kyseiset ruokatavarayhtiöt harjoittavat viime vuonna tukkukauppaa $200 miljoonan arvosta.

Komissionin tutkimuksen alaisena olivat seuraavat yhtiöt: Catelli Habitant Ltd. Montrealista; Campbell Soup Co. Ltd. Torontosta; H. J. Heinz Co. of Canada Ltd Torontosta ja Libby, McNeill and Libby of Canada Ltd. Chathamista, Ontariosta. Kyseiset firmat käsittelevät mm. tomaatteja, hernoita, maissia, omenoita, erilaisia lihalajeja ja valmistettuja ruokia, lastenruokia, kannutettuja, ja vihanneksia, jäädytettyjä aterioita, lasten ruokia jne.

Hinnankorotukset [illegible] että yhtiöt ovat ennustaneet pienempiä voittoja talousvuodelle, joka päättyy ensi maaliskuun 31 päivänä.

Hyönteismyrkky surmasi lapsen

Pink Hill, N. C. — Pohjois-Carolinan osavaltion itäosassa sijaitsevalla eräällä tupakkafarmilla käytetyn hyönteismyrkyn sanotaan aiheuttaneen 7-vuotiaan Daniel Boyettin kuoleman. Myrkyn ilmoitetaan aiheuttaneen lisäksi vakavan sairauden perheen toiselle lapselle.

Noin 40 mailia Wilmingtonista pohjoiseen sijaitsevan farmin kaivoveden ilmoitetaan käytettävän, koska vetenä on päässyt hyönteismyrkkyä. Terveysviranomaiset ovat ilmoittaneet farmarille, ettei hän voi kerätä tupakkasatonaan.

HERMOKAASU-UPOTUS KAIKESTA HUOLIMATTA

Vastalausemyrskyt kilpistyivät USA:n armeijan päätökseen upottaa hermokaasu

Washington. — Hermokaasua sisältäviä raketteja kuljettava laivasto lähti sunnuntai-iltapäivällä Sunny Pointista, N.C. Atlantille. Laivaston mukaan seuraa vanha ruosteinen Liberty-laiva, johon on lastattu 12,500 tappavaa hermokaasua sisältävää rakettia ja jotka aiotaan upottaa lasteineen noin 16,000 jalan syvyyteen Atlantilla 282 mailin päässä Cape Kennedystä. Hermokaasuraketit on sijoitettu 418 betonikuoreen.

Liberty-laivaa hinataan parasta aikaa ulkomerelle ja kun se pääsee aikaisemmin valitulle paikalle, niin 14 miestä käsittävä ryhmä palaa "hermokaasulaivaan" tutkiakseen onko laivassa olevissa raketeissa tapahtunut kaasuvuotoja ja valmistaakseen laivan upottamisen. Hinauksen aikana laivan ainoina matkustajina on jäniksiä, jotka ovat erittäin herkkiä hermokaasun vaikutukselle.

Liberty-laivan piti aloittaa matkansa jo lauantaina, mutta korkeimman oikeuden tuomari Earl Burger kielsi laivan kuljetuksen sen johdosta kun hermokaasun upottamista vastustava Floridan kuvernööri Claude Kirk ja eräs newyorkilainen luonnonsuojeluyhdistys olivat vedonneet aikaisemmasta oikeudenpäätöksestä, millä hyväksyttiin hermokaasun mereen upottaminen.

Vetoomusoikeus aloitti istuntonsa kello 9 sunnuntaiaamuna, mikä on harvinaista USA:ssa, ja puoleen päivään mennessä se vahvisti aikaisemman oikeudenkäynnin johdosta annetun lausunnon.

USA:n hallitus on myös torjunut U Thantin väitteen, että hermokaasun upottaminen olisi vastoin YK:n 1967 tekemää päätöstä ja Genevessä 1965 tehtyä sopimusta merten saastuttamisen ehkäisemiseksi.

"Hermokaasua sisältävien rakettien upottaminen mereen ei aiheuta minkäänlaista vaaraa inhimilliselle elämälle", sanotaan Yhdysvaltain hallituksen U Thantille antamassa vastauksessa.

"Mikäli meren syvyydessä esiintyisi joitakin haittatekijöitä, ne olisivat rajoitettuja, lyhytaikaisia ja vähäisiä", sanotaan USAn hallituksen antamassa lausunnossa.

TYÖTTÖMYYSMÄÄRÄ KORKEIN VUODESTA 1961

Ottawa. — Työttömien määrä aleni heinäkuussa vähemmän kuin tavallisesti tähän vuoden aikaan, tiedoitti Dominion Bureau of Statistics viime torstaina. Heinäkuussa oli Canadassa 518,000 työtöntä eli 5.8 pros. koko työvoimamäärästä, vastaavan prosenttiluvun oltua vuosi sitten heinäkuussa 4.1.

Ns. kausivaikutteet (esim. nuorten työläisten työmarkkinoille tulon kesän ajaksi) huomioon ottaen Canadan 8,800,000 henkeä käsittävästä työvoimamäärästä oli peräti 6.7 pros. työttömänä, selittää DBS. Tämä on verrattavissa 6.6 prosenttiin kesäkuussa ja 4.7 prosenttiin vuosi sitten heinäkuussa.

Kesäkuussa oli virallisten tilastojen mukaan työttömänä 529,000 canadalaista ja vuosi sitten heinäkuussa 349,000.

Työttömien määrä on nyt korkein vuodesta 1961 lukien, johtuen se DBS:n selostuksen mukaan osittain tiukan rahan olosuhteista ja muista inflaatiovastaisista ohjelmista.

Viimeaikoina on saatu vihjeitä siitä, että liittohallitus ryhtyy lieventämään talouselämää hidastuttavia rajoituksiaan, mutta siitä huolimatta oletetaan, että työttömien määrä pysyy korkeana vielä useiden kuukausien ajan.

Tilastotoimiston tiedonannon yhteydessä todetaan, että heinäkuussa tapahtunut työssäolevien lukumäärän lisääntyminen edustaa normaalista pienempää nousua ja että työpaikkoja ovat saaneet pääasiassa kesätöitä halunneet opiskelijat.

Työttömien lukumäärä väheni heinäkuun aikana Canadan kaikissa maakunnissa itärannikon maakuntia lukuunottamatta, selitetään tilastotoimiston raportissa.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Historiallinen sopimus

Reuters ja The New York Times eivät varmaankaan liioitelleet luonnehtiessaan "historialliseksi merkkitapaukseksi" sen kun Neuvostoliitto ja Saksan liittotasavalta (Länsi-Saksa) allekirjoittivat viime keskiviikkona sopimuksen, minkä mukaan osapuolet kieltäytyvät voimakeinojen käytöstä toisiaan vastaan, julistivat Euroopan nykyiset rajat koskemattomiksi ja viitoittivat yhteistoiminnan tien poliittisesti ja taloudellisesti.

Länsi-Saksan puolesta tämän ensiarvoisen tärkeän asiakirjan allekirjoitti kansleri Willie Brandt ja hänen hallituksensa ulkoministeri Walter Scheel sekä Neuvostoliiton puolesta pääministeri Aleksei Kosygin ja ulkoministeri Andrei Gromyko.

"Tämä on ajanjakson päättymishetki. Mutta minusta tuntuu, erittäin hyvä alku uudelle", sanoi kansleri Brandt allekirjoitustilaisuudessa, mihin pääministeri Kosygin lisäsi: "Minä olen täydellisesti samaa mieltä."

Neuvostoliiton uutistoimisto Tass sanoi sopimusta "virstanpylvääksi Euroopan sodanjälkeisessä historiassa.

"Tämän sopimuksen merkitys ylittää paljon kahden sopimusmaan rajat", jatkoi Tass lausunnossaan. "Se tulee auttamaan poliittisen ilmapiirin paranemista Euroopassa, ja voi, vississä määrin, edistää suhteiden paranemista myös kansainvälisessä tilanteessa."

Tämän sopimuksen välitön merkitys tulee ehkä parhaiten nähtäväksi siitä jos muistetaan, että kaikki sodanjälkeiset Länsi-Saksan hallitukset ovat unelmoineet "menetettyjen alueiden" takaisin saannista ja kieltäytyneet tunnustamasta sodan seurauksesta syntyneitä rajoja. Nyt on tämä noidankehä murrettu. Sopimuksen kolmannessa artiklassa sanotaan osapuolten "katsovan nyt ja tulevaisuudessa, että Euroopan valtojen kaikki rajat ovat koskemattomia sellaisina kuin ne sopimuspäivänä ovat, sisältyen siihen Oder-Neisse raja Puolan kansantasavallan läntisellä rajalla sekä Saksan liittotasavallan (Länsi-Saksan) ja Saksan demokraattisen tasavallan (Itä-Saksan) välillä." Kuvaan kuuluu, että Saksan demokraattisen tasavallan presidentti Walter Ulbricht on tämän sopimuksen muodostaman ilmapiirin mukaan esittänyt jo eräille NATO-maille — Canada mukaanluettuna — että ne ryhtyisivät harkitsemaan diplomaattisuhteiden solmimista DDR:n kanssa, esitys jota kannattaa harkita vakavasti Ottawassa.

Kummankin maan parlamenttien vahvistettavaksi alistettavassa sopimuksessa kielletään voimakeinojen käyttö ja voimakeinoilla uhkaaminen sekä suositellaan laajakantoista yhteistoimintaa kummankin sopimusmaan yhteiseksi hyväksi.

Lyhyesti sanoen tämä sopimus voi täytäntöön pantuna ennakoida kylmän sodan päättymistä ja uuden, yhteistoimintaan perustuvan aikakauden alkamista Euroopassa, mihin Neuvostoliitto on voimakkaasti pyrkinyt.

Merkillepantavaa myös on, että Saksan liittotasavalta on jo ryhtynyt neuvotteluihin suhteiden parantamiseksi Puolaan. Kansleri Brandt on tunnustanut "kahden Saksan valtion" olemassaolon, vaikka hän kieltäytyykin vielä diplomaattisuhteiden muodostamisesta Saksan demokraattisen tasavallan kanssa.

Nyt allekirjoitettu sopimus ei luonnollisestikaan paranna kertalyönnillä kylmänsodan haavoja, mutta mahdollista on, että sillä on myönteinen vaikutus Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämiseen ja rauhan olosuhteen vakiinnuttamiseen koko Euroopassa.

Linkomiehen muistelmista

Sotasyyllisenä tuomitun sodanaikaisen Suomen pääministerin, Edwin Linkomiehen muistelmat ovat tulossa julkisuuteen seitsemän vuotta hänen kuolemansa jälkeen, toteaa SKDL:n äänenkannattaja, Kansan Uutiset, äskettäisessä toimituskirjoituksessaan ja kommentoi asiaa seuraavasti:

Otteita muistelmista on jo julkaistu ja ne tuovat uutta valaistusta siihen lyhytnäköiseen ja tyhmään politiikkaan, jolla varsin suppea suomalaisten poliitikkojen ryhmä eduskuntaa harhauttaen ja siltä asioita salaten johti maan ensin talvisotaan ja sitten lyhyen rauhan jälkeen uuteen sotaan Hitlerin Saksan rinnalla.

Oikeiston sodanaikaisen johtomiehen ja sodan jälkeen marttyyrinä palvomaan sotasyyllisen muistelmissa ei todella anneta korkeaa arvosanaa suomalaisen 30-luvun poliitikkojen valtiomiestaidosta. Linkomies osoittaa, että talvisota olisi ollut vältettävissä, sillä Neuvostoliiton johtajat olivat halukkaita neuvottelemaan ja tinkimään Suomelle esitetyistä alueiden vaihtovaatimuksia. Hallitus kuitenkin oli haluton minkäänlaisiin myönnytyksiin. Silloinen pääministeri Cajander tokaisi Rytille, joka tiedusteli, "miksi ei näihin eräässä mielessä luonnollisiin vaatimuksiin suostuttu", että kuinka hallitus voi käydä luovuttamaan valtakunnan aluetta juuri ennen vaaleja!

Linkomies osoittaa, että hallituksella olisi ollut täydet mahdollisuudet taivuttaa eduskunta ja myös yleinen mielipide myönteiseksi aluevaatimuksille varsinkin, kun puolustusneuvoston puheenjohtaja Mannerheim olisi ollut valmis tukemaan hallitusta tässä suhteessa. Tätä hallitus ei kuitenkaan yrittänyt. Ulkoministeri Erkkoa Linkomies kuvaa tyhmänrohkeaksi, koska hän uskoi ja vakuutteli, ettei Neuvostoliitto tarkoita totta ehdotuksillaan. Tanneria Linkomies sanoo huonoksi neuvottelijaksi joka tyylillään ja heikolla Venäjän kielen taidollaan vahingoitti neuvotteluilmapiiriä ja presidentti Kalliota hän kuvaa tahdottomaksi, vailla varmaa suunnitelmaa olevaksi, joka ei kyennyt näkemään tilanteen hirvittävää vakavuutta.

Linkomies kertoo muistelmissaan avoimesti myös siitä, miten talvisodan jälkeen hallitus halusi sotaa Saksan rinnalla. Linkomiehen mukaan sodan syttymisen olisi voinut estää Väinö Tannerin nyrkin isku pöytään ja ilmoitus, että hallitus on tehnyt sotaan liittymisestä hätiköidyt johtopäätökset. Linkomiehen käsityksen mukaan sos. dem. eduskunta olisi seurannut Tanneria ja ruotsalaiset olisivat todennäköisesti myös tulleet mukaan. Tätä nyrkin iskua Tanner ei kuitenkaan tehnyt, kuten hyvin tiedetään. Talvisodan jälkeisestä ulkoministeristä, Wittingistä Linkomies taas kertoo, että tämä jo hyvissä ajoin ennen sodan aloittamista oli tietoinen liittymisestä Saksan rinnalle ja vakuutteli: "Kyllä meidän tosiaan on käynyt hyvin."

Mitä Linkomiehen omaan kantaan sekä talvi- että jatkosotaan nähden tulee, hän ei suinkaan edes tekeydy rauhanpuolustajaksi. Kuvaavaa on, että esim. talvisotaa hän pitää välttämättömänä. Hänen mukaansa alueluovutuksia ei saanut tehdä, koska "kunniakkaan sodan jälkeen saattoi luovuttaa enemmänkin, koska se silloin tapahtui tuhoutumisen uhan alaisena."

Linkomiehen mukaan kansa sai tällaisesta sodasta moraalista voimaa lisää. Hänen logiikkansa mukaan vähäisistä alueluovutuksista oli kieltäydyttävä, jotta saatiin aikaan sota kansan moraalisen voiman lisäämiseksi ja sen jälkeen saattoi kyllä luovuttaa enemmänkin alueita. Kanta on perin kyyninen ja osoittaa, ettei Linkomiestäkään suinkaan syyttä sotasyyllisenä tuomittu.

Linkomiehen muistelmat vahvistavat omalta osaltaan sotien syttymiseen ja sotasyyllisiin nähden niitä tosiasioita, joita mm. kansandemokraatit ovat aina esittäneet. Ne tulevat ilmeisesti myös jälleen herättämään keskustelun näistä jo osittain yli 30 vuoden takaisista asioista.

APN:n huomioitsija Dmitri Gudkov:

SOTA YLIOPPILAITA VASTAAN

Länsi elää uusin ylioppilaslevottomuuksien kautta. Ylioppilasmellakat eivät ole ottaneet tyyntyäkseen 60-luvun keskivaiheen jälkeen. Lakot, boikotit ja käsikähmät poliisin ja armeijan kanssa ovat ylioppilasnuorison taistelumuotoja. Viidessäkymmenessä porvarillisessa maassa ylioppilaat ovat osoittautuneet melkoiseksi poliittiseksi voimaksi, joka vastustaa imperialismia sekä puoltaa rauhaa ja demokratiaa.

Ylioppilaiden esiintymiset huolestuttavat vakavasti kapitalististen maiden hallituksia. Senaattori Thomas Dodd sanoi USA:n kongressissa, että USA:n koulujärjestelmän lopullinen tuote on varsin kaukana niistä vaatimuksista, joita sille asetetaan. On etsittävä, missä on virhe, ja korjattava se, sanoi senaattori.

Taistelussa ylioppilaiden edistyksellisiä liikkeitä vastaan kapitalististen valtioiden hallitsevat piirit soveltavat taloudellis-, poliittis- ja ideologisluonteisia vaikutuskeinoja. Näitä keinoja käyttävät propagandaelimet, oikeus- ja poliisilaitos, armeija, salaiset erikoispalvelut, yliopistojen opettajat ja hallinto.

Jos systematisoisimme niiden peruskeinojen varaston, joita kapitalistinen järjestelmä käyttää yrittäessään korjailla tietotehtaittensa lopullisia tuotteita, niin saadaan suunnilleen seuraava eskalaatiokuva; ylioppilaiden poliittisen toiminnan vastustaminen, ylioppilasliikkeen eristäminen yhteiskunnassa, ylioppilaiden ja työläisten yhteenliittymien vastustaminen liikkeen hajottaminen sekä ylioppilasesiintymisien suoranainen väkivaltainen tukahduttaminen.

Monet yliopistot vaativat ylioppilailta pidättymistä politiikasta. Kielletään pitämästä poliittisia kokouksia ja järjestämästä mielenosoituksia. Tottelemattomilta riistetään stipendit tai heidät erotetaan korkeakoulusta. Useissa länsimaissa ylioppilaiden on sitouduttava olemaan osallistumatta poliittiseen toimintaan saadakseen apurahoja, asuntopaikkoja jne. Vuonna 1969 USA:n terveydenhoito- ja sosiaaliturvaministeriö esimerkiksi ilmoitti lopettavansa stipendien ja apurahojen jaon niille opiskelijoille, jotka osallistuvat poliittiseen taisteluun.

Porvarillinen propaganda pyrkii kuvaamaan ylioppilasesiintymiset rikoksiksi. Se kylvää mielipidettä, että ylioppilaat ovat mielettömiä kapinallisia, jotka eivät itsekään tiedä mitä tahtovat. He muka haluavat repiä yhteiskuntaa. Eräät vastuuttomat ylioppilasjohtajat antavat provokatorisia anarkistisia lausuntoja, jotka porvarillinen lehdistö sieppaa, levittää miljoonapainoksin ja esittää todisteina ylioppilaiden kypsymättömyydestä. Näin saatetaan heidän poliittiset esiintymisensä epäilyttävään valoon.

Porvarillinen propaganda vaikenee korkeakoulunuorison konkreettisista vaatimuksista ja sen taistelun tavoitteista yrittäen luoda vaikutelman tämän taistelun joutavuudesta. Olemme valmiit raastamaan kaikki maahan, jottemme vain muistuttaisi vanhempiamme, näin muotoili nuorison pyrkimyksen esimerkiksi ranskalainen aikauslehti L'Express sivuuttaen nuorisolevottomuuksien syvällekäyvät poliittiset ja yhteiskunnallis-taloudelliset syyt ja selittäen ne sukupolvien väliseksi konfliktiksi.

Ylioppilaat asetetaan työväenluokan vastakohdaksi siksi, että estettäisiin heitä yhdistämästä ponnistuksiaan työtätekevien joukkojen taisteluun pääomaa vastaan. Porvarilliset lehdet tarjoavat mielellään sivunsa seikkailijoille, jotka saarnaavat liikettä ilman organisaatiota, ohjelmaa ja kuria.

CIA esimerkiksi myöntää suuria määrärahoja ylioppilasjohtajille, jotka kirjoittavat anarkistis-syndikalistisia kirjoja. Porvarilliset teoreetikot imartelevat professori Herbert Marcusen tavoin ylioppilaita nimittäen heitä ainoaksi vallankumoukselliseksi luokaksi ja lukevat työläiset ihmisiksi, jotka on integroitu kulutusyhteiskuntaan ja jotka ovat menettäneet vallankumouksellisuutensa.

Poliisi värvää vakoojia ja provokaattoreita keräämään tietoja ylioppilaiden imperialisminvastaisesta toiminnasta ja lähettää heitä edistyksellisiin ylioppilasjärjestöihin. Kaikissa suurissa USA:n yliopistoissa heitä toimii lukuisia. Muuan amerikkalaisen järjestön "Ylioppilaat demokraattisen yhteiskunnan puolesta" johtaja vangittiin v. 1969 Columbian yliopistossa sattuneiden mellakoiden aikana. Hänen vangitsijansa oli hänen oma henkivartijansa, joka oli FBI:n asiamies. USA:n, Englannin, Länsi-Saksan ja muiden maiden monien yliopistojen hallinnoilla on omat mappinsa, joihin kerätään tiedot kunkin ylioppilaan poliittisesta vakaumuksesta ja hänen osallistumisestaan poliittisiin kokouksiin ja mielenosoituksiin.

NATO-valtiot järjestävät yhteistoimintaa ylioppilasliikettä vastaan. Maaliskuussa 1970 Euroopan lehdissä julkaistiin NATO:n päämajan asiakirja M-116-SIS-69-6, joka oli lähetetty NATO-maiden hallituksille. Se sisälsi neuvoja ja suosituksia taisteluun ylioppilasliikettä vastaan.

Asiakirjassa ehdotettiin, että työläis- ja ylioppilasnuoriso olisi kaikin tavoin eristettävä, hajotettava aktiivisten ylioppilaiden muodostamat ryhmät ja tarpeen vaatiessa järjestettävä uudelleen yliopistotkin ei-toivottujen ylioppilaiden poistamiseksi.

Ylioppilasmielenosoitusten tulittaminen USA:ssa tämän vuoden toukokuussa osoitti etteivät hallitsevat piirit kaihda julmimpiakaan keinoja tukahduttaessaan ylioppilaiden esiintymisiä. Jos he kaipaavat verilöylyä, niin he saavat sen, sanoi päivää ennen ylioppilaiden ampumista Kentissä Kalifornian osavaltion kuvernööri Ronald Reagan. Ampumistapausten jälkeen kongressin edus-

(Jatkuu sivulla 4)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Lempi Riekko, Sudbury, Ont., (Pioneer Manor) täyttää torstaina, elokuun 20 päivänä 79 vuotta.

Verner Lammi, Beaver Lake, Ont. täyttää perjantaina, elokuun 21 pnä 77 vuotta.

Oskari Maklin, Thunder Bay, 'P' Ont., täyttää keskiviikkona, elokuun 26 päivänä 65 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Suomessa tiedustellaan

Hannukainen, Yrjö, syntynyt Viipurissa, lähtenyt Jyväskylästä Kanadaan 50-luvulla.

Männikkö, Hemmi, asunut Montrealissa, Kanadassa.

Björkman, o.s. Blomqvist, Hilma Alina, siirtynyt Kanadaan tai Yhdysvaltoihin 1905, nykyisin noin 70-80-vuotias.

Yllämainittuja henkilöitä tai henkilöitä, jotka heistä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella Mariankatu 8, Helsinki 17, Finland.

Helsingissä 7. elokuuta 1970
SUOMI SEURA r.y.

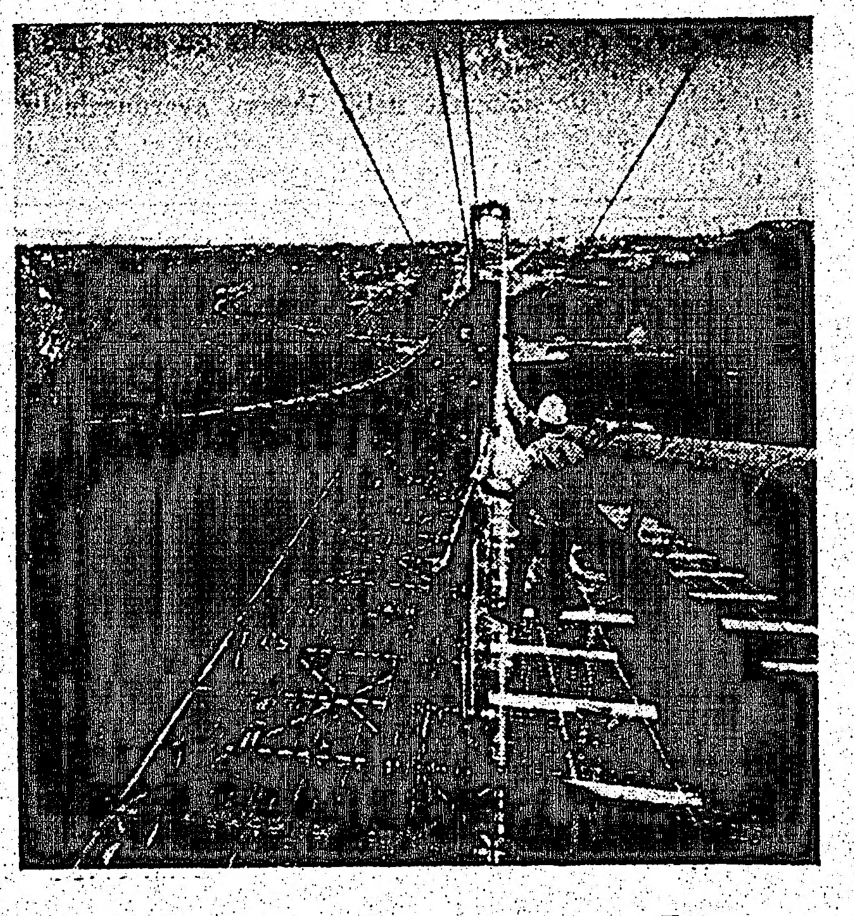

Kuvassa nähdään rakenteilla oleva uusi Frontenac-silta, joka sijaitsee lähellä Quebec Cityä. Kun tämä silta valmistuu kuluvan vuoden aikana, niin sitä myöden johdetaan kuudella ajokaistalla kulkeva liikenne yli St. Lawrencen.

Mitä muut sanovat

"VAPAAN MAAILMAN" MALLI-JOHTAJIA

Olemme kuulleet Tokiosta (Daily World'in välityksellä) että Japanin pääministeri Eisaku Sato on saanut kiitosta vaimonsa pieksemisestä avioliittonsa alkuvuosina. Kiitoksen esitti viime viikolla Maleijan pääministeri Tengku Abdul Rahman epävirallisella valtiolounaalla Saton asunnolla. Maleijan johtaja viittasi vuosi sitten Japanissa julkaistuun mrs Saton haastatteluun minkä yhteydessä hän sanoi, että hänen miehensä pieksi häntä toisinaan avioliiton alkuaikoina.

Rahman sanoi: "Luettuaan raportin että teidän kunniaarvoisuutenne on menneisyydessä toisinaan käyttänyt vanhanaikaisia menetelmiä hyvän rouvan oikaisemiseksi, te saitte varauksetonta suosiota ja tukea monelta vähemmän rohkealta aviomieheltä. Toisaalta, mitä naiset siitä ajattelivat, se ei merkitse paljoakaan."

John Weir palsta, Canadian Tribune.

AUTO-MYYNTI-TAKTIIKKAA FARMILLA

Farmari oli tavallaan harmissaan siitä tavasta miten autoja myydään nyt Canadassa. Niinpä sitten kun autojen myyjä tuli ostamaan lehmää, farmari hinnoitti sen seuraavasti:

Peruslehmä $200; kaksivärinen ulkoasu $45; toinen eli ylimääräinen maha $75; tuotteita varastoiva osa ja sen välineet $60; neljä (tynnyrin) tulppaa (nisää) $10 kappale, $40; todellinen nahkapäällys $125; kaksi sarvea $15; automaattinen kärpäslätkä $35; koko hinta farmilta haettaessa $595.

Hanoin valtuutettu takaisin Pariisiin

Pariisi. — Vietnamin kansantasavalta (Pohjois-Vietnam) vastasi torstaina myönteisesti siihen kun Yhdysvaltain hallitus nimitti valtuuskunnalleen uuden virallisen johtajan.

Toisen kokouksen — järjestyksessä 79. — päätyttyä, missä Yhdysvaltain valtuuskunnan puheenjohtajana toimi tehtävään äskettäin nimitetty David K. E. Bruce, Pohjois-Vietnamin valtuuskunnan puhemies Nguyen Than Lee ilmoitti ,että viime toukokuusta alkaen Hanoissa ollut Pohjois-Vietnamin valtuuskunnan johtaja Xuan Thuy tulee pian takaisin Pariisiin.

Siitä lähtien jolloin Henry Cabot Lodge erosi toimesta viime joulukuussa Yhdysvaltain rauhanneuvotteluvaltuuskunta on ollut Pariisissa ilman virallista johtajaa. Vt. sellaisena on toiminut toisen luokan diplomaatteihin lukeutuva Philip Habib.

Niin Pohjois-Vietnamin kuin Etelä-Vietnamin Väliaikaisen vallankumoushallituksenkin valtuuskunta syytti, että tämä valtuuskunnan arvoasteen alentaminen tarkoittaa ,että Washingtonia ei kiinnosta vakavamielinen rauhanneuvottelu.

Ilmeisesti vastalauseena tästä asiaintilasta Pohjois-Vietnamin ja Väliaikaisen vallankumoushallituksen valtuuskuntien johtajat lähtivät myös pois Pariisista.

Vastauksena siihen, kun Yhdysvallat nimitti uuden valtuuskunnan johtajan, Hanoi tiedoitti, että senkin valtuuskunnan johtaja tulee Pariisiin.

Vaikka mitään tietoa ei ole asiasta vielä annettu niin yleisesti otaksutaan kuitenkin, että myös Etelä-Vietnamin Väliaikaisen vallankumoushallituksen valtuuskunnan johtaja mrs Nguyen Thi Binh saapuu pikapuolin Pariisiin.

Karjalainen sopimuksista

Helsinki. — Neuvostoliiton ja Länsi-Saksan välinen väkivallan käytön kieltoa koskeva sopimus ei aiheuta muutoksia Suomen ja Neuvostoliiton väliseen yya-sopimukseen, jossa on sovittu "Saksan tai muun sen kanssa liitossa olevan valtion taholta" tulevan aseellisen hyökkäyksen torjumisesta.

Pääministeri Ahti Karjalainen vastasi Helsingin Sanomille, ettei hän näe mitään syytä siihen, että yya-sopimuksen tarkistus otettaisiin nyt esille ,koska tämä sopimus perustuu pidemmän tähtäyksen perspektiiveihin niin taakse kuin eteenkin päin. Toisaalta yya-sopimuksessa puhutaan myös muista maista kuin Saksasta, Karjalainen tähdensi.

Pääministeri sanoi Neuvostoliiton ja Saksan liittotasavallan välisestä uudesta sopimuksesta, että "Bonnin ja Moskovan välillä saavutettu yhteisymmärrys on sinänsä erittäin hyvä ajan merkki Euroopan ja koko maailman rauhoittumisen kannalta".

PÄIVÄN PAKINA

AINA VAIN GOLDA MEIR

Israelin pääministeri Golda Meir on tunnettu sionisti. Hän on venäjällä syntynyt, mutta Yhdysvalloissa kasvatuksensa saanut 72-vuotias politiikantekijä, joka muutti myöhemmin Palestiinaan, hebrealaistutti nimensä 1956 tultuaan Israelin silloisen hallituksen ulkoministeriksi.

Hän on yhtä sanavalmis kuin sotainenkin, vaikka ei kuulukaan virallisesti Israelin äärioikeiston puolueeseen, mikä vastikään erosi nykyisestä koomushallituksesta.

Uuutistiedoissa kerrotaan, että mrs Meir on antanut viikko sitten perjantaina voimaan astuneen väliaikaisen tulituksen lopettamissopimuksen jälkeen jatkuvasti päänvaivaa, ei vain YK:n välittäjälle, Gunnar Jarringille, vaan myös USAn hallituspiireille.

Kuten muistetaan, pääministeri Meir ja hänen hallituksensa hyväksyivät kovin vastahakoisesti Yhdysvaltain ehdotuksen tulituksen lopettamiseksi ja neuvottelujen aloittamiseksi.

Toisin kuin esimerkiksi Egyptin presidentti Nasser ja hänen hallituksensa mrs Meir ja Israelin hallitus kokonaisuudessaan hylkäsi ilman mitään kaunisteluja USA:n ehdotuksen rauhan palauttamiseksi lähi-itään.

Vasta sitten kun kävi selväksi, että neljä suurvaltaa, USA, Neuvostoliitto, Englanti ja Ranska ovat päättäneet — ilmeisesti yksissä tuumin, vaikka ehkä vivahde-eroin — palauttaa rauhan lähi-itään, Israelin hallituksen oli otettava lusikka kauniiseen käteen.

Tähän vaikutti otaksuttavasti myös presidentti Richard Nixonin ajankohtainen lausunto, että "Yhdysvallat ei halua tulla vedetyksi mukaan lähi-idän kriisiin, sillä kahden supervallan, USAn ja Neuvostoliiton mahdollisen sodan jälkeen ei olisi olemassa mitään voittajaa".

Tämä oli lopullinen naula, joka veti. Pääministeri Meir sai siitä riittävästi jauhoja suuhunsa.

Mutta mrs Meir ei olisi vanha sionisti, jos hän tunnustaisi helpolla.

CP:n keskiviikkoisen Jerusalemin-tiedon mukaan pääministeri "Golda Meir toisti tänään Israelin vaatimuksen saada sovitut ja turvatut rajat vastineeksi arabeilta miehitetyiltä alueilta mistä tahansa pois vetäytymisestä.

"Pääministeri viittasi Knessetissa (parlamentissa) viime viikolla pitämäänsä puheeseen kun häneltä kysyttiin, mitkä seikat johtavat Israelin edustajin keskustelemaan YK:n edustajan Gunnar Jarringin kanssa...

"Tämä kysymys nousi kun YK:n pääsihteeri U Thant jätti viime viikolla raportistaan Jarringin rauhantehtävän uudelleen käynnistämiseksi pois Israelin määritelmän sovituista ja turvallisista rajoista. U Thant viittasi (raportissaan) vain Israelin pois vetäytymiseen miehitetyiltä alueilta...

"Tietoisista piireistä kerrottiin USAn sanoneen Israelille ettei se ole muuttanut asennettaan sovittujen ja turvattujen rajojen saavuttamisesta lähi-idän kysymyksen ratkaisussa. Mutta tämä ei tarkoita että Washington on samaa mieltä Israelin kanssa juuri siitä mistä näiden rajojen tulisi kulkea..."

Lainasimme tarkoituksellisesti näin paljon CP:n uutista. Mutta sen ytimenä on vain kaksi seikkaa; Siinä pulistaan ensinnäkin U Thantia ja Yhdysvaltojakin vastaan siitä, että Israelin kantaa "rajoista" ei ole huomioitu, ja toiseksi, Israelin hallitus ei ole vieläkään luopunut anastusohjelmastaan.

Mrs Meir puhuu toistuvasti "sovituista ja turvatuista rajoista", millä hän tarkoittaa kaunistelematta puhuen sitä, että pitämällä miehitettyjä alueita ruoskana, Israelin pitäisi saada pakottaa arabimaat "sopimukseen" alueitten luovuttamisesta Israelille. Juuri tämän seikan vuoksi Israelin hallitus on ylimielisesti kieltäytynyt YK:n turvallisuusneuvoston marraskuussa 1967 yksimielisesti hyväksymän päätöslauselman täytäntöönpanosta.

Samoista syistä se nyt valittelee aluekysymyksiä koskevien esitysten "sivuuttamisesta".

Ja entäs sitten ne "turvalliset" rajat?

Totta tietenkin on, että arabienkin keskuudessa on suupaltteja, jotka ovat puhuneet ja puhuvat vieläkin jopa Israelin mereen ajamisesta.

Mutta he ovat yksilöitä, jotka eivät puhu arabikansojen puolesta. Heidän suuriääniset puheensa eivät ole vuodattaneet tippaakaan israelilaisten verta.

Tosiasia onkin, että Israelin valtion perustamisen jälkeen arabimaat eivät ole aloittaneet yhtään ainoata sotaa Israelia vastaan. Mutta Israel on hyökännyt Egyptin kimppuun kolme kertaa (1948, 1956 ja 1967) anastaen viime sodassa valtavat maa-alueet Egyptiltä.

Mitä tämä tarkoittaa mrs Meirin "turvallisten rajojen" kannalta katsoen, se on itsestään selviö.

Asiaan liittyy vielä moraalinenkin puoli. Jos Israelia "palkittaisiin" nyt arabialueilla siitä kun se hyökkäsi uudelleen arabimaita vastaan vuonna 1967, niin eikö se rohkaisisi muitakin hyökkääjiä samanlaisiin yrityksiin. Jos jollekin hyökkääjämaalle annetaan palkkio anastusyrityksistään, niin miksi ei sitten eräille toisillekin?

Katsottakoon siis asiaa miltä kantilta tahansa, Israelilla ei ole mitään materiaalista ja moraalista oikeutta vaatia lisäalueita arabimailta, mihin tähtää mrs Meirin tekopyhät puheet "hyväksytyistä ja turvatuista rajoista".

Se siitä, ja kesälaitumilta palattua "tavataan" jälleen.

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

BC:lle 9 KULTAA

Saskatoon. — British Columbian maakunta jatkoi lauantaina Länsi-Canadan rata- ja kenttäurheilukilpailuissa "isännöimistä" viemällä yhdeksän kultamitalia. Saskatchewan selvisi lauantain otteluissa toiseksi voittamalla kolme kirkasta ja Alberta sekä Manitoba saivat osakseen kumpikin kaksi kultamitalia.

Teini-ikäinen John Beers, British Columbiasta oli kuitenkin ainoa urheilija, joka rikkoi ottelu-ennätyksen hyppäämällä korkeutta yleisessä sarjassa 5 jalkaa ja kahdeksan tuumaa.

CHUVALOLLE TYRMÄYS

Sarajevo, Jugoslavia. — Hurraavat katselijat kiipesivät täällä lauantai-iltana nyrkkeilykehään sen jälkeen kun Canadan raskaan sarjan nyrkkeilymestari George Chuvalo tyrmäsi häntä vastaan otelleen amerikkalaisen Mike Brucen kymmenenneräiseksi suunnitellun ottelun toisessa erässä.

Jugoslavialaista syntyperää oleva 33-vuotias Chuvalo tyrmäsi amerikkalaisen vastustajansa vajaassa kuudessa minuutissa.

Chuvalon vastustaja oli noin 30 paunaa painavampi ja huomattavasti pidempikin, mutta Chuvalon armoton hyökkäys johti lopulta tyrmäykseen vastustajan leukaan osuneen iskun johdosta.

Ottelua oli seuraamassa noin 5,000 katsojaa, joista osa kiipesi nyrkkeilyalueelle ottelun päätyttyä ja kantoivat ottelun voittanutta Chuvaloa olkapäillään ympäri jalkapallostadionia, missä ottelu suoritettiin.

Kahdesti Canadan parhaaksi rata- ja kenttäurheilijaksi nimitetty juoksija Bruce Kidd on päättänyt siirtyä poliittiseen kilpailuun. Hän aikoo päästä NDP:n ehdokkaaksi Beaches-Woodbine vaalipiirissä seuraavissa Ontarion maakuntavaaleissa.

Soudun MM-kilpailut St. Catharinesissa

St. Catharines. — Paikallinen päivälehti täällä St. Catharinessa sekä suuret mainostaulut tiedoittavat, että syyskuun 2—6 pn välisenä aikana ratkaistaan täällä maailmanmestaruudet soutamisessa. Täällä on niihin aikoihin kaikenlaista hyörinää ja on aihettakin siihen, sillä kaupunkimme on silloin koko maailman huomionkohteena, tai ainakin niiden maiden ja kansojen, jotka lähettävät osanottajia.

Kaupungillamme onkin syytä olla ylpeä siitä, että täällä on sellainen paikka missä voidaan suorittaa näinä kolmannet maailman mestaruus-kilpailut soudussa.

Me suomalaiset olemme tulleet myös siinä huomioon otetuksi siksi, kun Suomi lähettää kilpailuihin kahdeksikko-joukkueensa mukana Suomen soutuliiton johtomiehiä. Suomalaisten avuksi on täällä hankittu kielenkääntäjiäkin. Keskustelua on myös käyty siitä että Suomen pojille pitäisi järjestää vastaanottotilaisuus syyskuun 4 päiväksi, koska se on heidän "vapaapäivänsä". Muiden kansallisuuksien ryhmien toimesta menetellään siten toimikunnan yleisen pyynnön perusteella. Täällä on kyllä käynyt ilmi, että jotkut suomalaiset järjestävät tanssit viidennen päivän illaksi. Tämä on kuitenkin paikallisten toimitsijain mielestä sopimaton päivä vastaanottotilaisuudeksi, sillä uskottavaa on, että valmentaja pitää poikansa silloin lepäämässä, sillä ovathan he täällä maansa edustajia arvokilpailuissa. Aikaa sen sitten näyttää. Pidetään kuitenkin peukaloa pystyssä Suomen poikien onnistumisen puolesta.

Näin toivoo — Uuno.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.,
Puh. 691-6195
Toronto 260 Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 255 Ont.
Puhelin 466-8315

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
226 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 7.30 illalla Don-haalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 12 päivällä. Kirjeenvaihto sihteerille: A. Hendrickson, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

VAIVAAKO TEITÄ

Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.

Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa, ja muissa maissa. Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on miehille ja naisille — pieni, keskikoko ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisättäkää 5% myyntivero — 55 senttiä.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

DEMOKRATIA ON KANSANVALTAA

Porvarilliset ideologit ovat valinneet demokratian ongelmat erääksi sosialistista maailmaa vastaan tähdättyjen hyökkäystensä pääsuunnaksi. He pyrkivät selittämään kansoille, että sosialismi on muka yhteensoveltumaton todellisten demokraattisten instituutioiden kanssa. Tämän antikommunismin ideologien propagandistinen koneisto tekee vääristelläkseen sosialistisen demokratian olemusta.

Imperialismi on kykenemätön esittämään edistyksellisiä aatteita, jotka saisivat puolelleen työläisjoukot. Tästä syystä imperialismi käyttää entistä aktiivisemmin valhetta, panettelua ja kaikenlaista vääristeltyä informaatiota ihmisten tietoisuuden myrkyttämiseksi sekä anastus- ja riistoluonteisen kapitalistisen yhteiskunnan naamioimiseksi. "Porvariston työläisiin kohdistaman aatteellisen vaikutuksen vähennyttyä, horjuttua ja heikennyttyä porvaristo on kaikkialla ja aina turvautunut ja turvautuu edelleenkin mitä epätoivoisimpaan valheeseen ja panetteluun" on Lenin kirjoittanut.

Demokratia on kansanvallan synonyymi. Tästä johtuen tärkein on kysymys vallasta, sen luonteesta ja sisällöstä. Lenin on kirjoittanut, että demokratia muodostuu reaaliksi vasta valtiovallan siirryttyä työväenluokan käsiin. "...Niin kauan kuin omaisuus on kapitalisteilla", Lenin tähdensi, "kaikenlainen demokratia tulee olemaan vain tekopyhästi verhottua porvaridiktatuuria." Vasta yhteiskunnallinen sosialistinen omaisuus luo perustan todelliselle demokratiaalle. Vain sen pohjalta voidaan hävittää luokka-antagonismit. Ilman tätä kaikki puheet kansanvallasta pysyvät pelkkinä fraaseina.

Sosialismi ei julista pelkästään demokratian ja vapauden aatteita, vaan takaa työläisille konkreettiset sosjaaliset oikeudet työhön ja lepoon, ilmaiseen koulutukseen ja lääkintähoitoon sekä eläkkeeseen ja sairausvakuutukseen. Se takaa tasa-arvoisuuden kaikkia rotuja ja kansallisuuksia edustaville kansalaisille, samoin yhdenvertaiset oikeudet naisille miesten rinnalla. Kun tähän vielä lisätään, että neuvostoihminen on vapaa taloudellisten kriisien ja työttömyyden raskailta seurauksilta, että sosialistinen yhteiskuntajärjestelmä ja koko elämäntapamme takaavat hänen oikeutensa, on neuvostodemokratian syvällinen kansallinen sisältö ilmeinen tosiasia.

Voiko kapitalistinen järjestelmä asettaa tälle jotain reaalia vastapainoksi? Ei, ei voi. Ja jos kapitalistimaissa vielä onkin jäljellä joitain vapauden rippeitä, tämä ei ole imperialististen piirien tahdon mukaista, vaan vastoin sitä ,se on työväenluokan oikeuksiensa puolesta käymän urhean ja sinnikkään taistelun tulosta.

Puhuessaan "totalitaarisesta kommunistisesta diktatuurista" ja asettaessaan sosialismin vastapainoksi "tasavertaisten mahdollisuuksien yhteiskunnan" aatteet porvaristo ja sen puolustajat nojaavat tosiasiallisesti kaikkein törkeimmän väkivallan ja avoimimman mielivallan metodeihin. Eivätkö "mustien everstien" terrori Kreikassa, poikkeus lainsäädäntö Länsi-Sakasassa, julmat ja veriset rankaisutoimen piteet neekeriväestöä vastaan sekä poliittisten johtajien järjestelmälliset murhat Yhdysvalloissa osoita porvarillisesta demokratiasta käytävien keskustelujen koko valheellisuutta!

Lenin on sanonut, että vapaus ja demokratia eivät ole abstraktisia vaan luokkakäsitteitä. Antagonistisiin luokkiin jaetun porvariyhteiskunnan oloissa ei voida puhua "puhtaasta demokratiasta" ja kaikkien demokratiasta" pilkkaamatta historiaa ja tervettä järkeä. Kuten Lenin on tähdentänyt, "puhdas demokratia on työläisiä petkuttavan liberaalin valheellinen fraasi". Todellinen demokratia on siellä, missä kansa todella johtaa valtion ja yhteiskunnan asioita. Otamme muutamia esimerkkejä neuvostovaltion käytännöstä.

Nykyisin yli kaksi miljoonaa henkeä on edustettuna paikallisneuvostoissa. Näitä ovat työläiset ja kolhoosilaiset, lääkärit ja opettajat, insinöörit ja teknikot sekä Neuvostoliiton älymystö. Yli 70 prosenttia tästä määrästä toimii välittömästi aineellisen tuotannon palveluksessa. Neuvostojen niiden pysyvien komissioiden, tarkastusvirastojen ja muiden paikallisneuvostojen yhteydessä toimivien yhteiskunnallisten järjestöjen toimintaan osallistuu välittömästi jossain muodossa yli 25 miljoonaa henkeä. Neuvostot osallistuvat työläisten oleellisia etuja koskeviin lakiluonnosten ja päätösten kehittelyyn ja toteuttamiseen. Noin seitsemän miljoonaa kansallisissa kontrollielimissä työskentelevää sekä kymmenet miljoonat puolue-, ammattiliitto-, komsomolym. yhteiskunnallisten järjestöjen jäsenet juuri muodostavatkin elävän ja reaalisti toimivan Neuvostoliiton sosialistisen demokratian koneiston.

Missä kapitalistisessa maassa voidaan havaita edes jotain vastaavaa? Sellaisia ei löydy eikä voi olla maailmassa, missä pääoma hallitsee. Tosiseikat osoittavat ,että jopa Yhdysvalloissa, joka kerskuu "demokratiallaan", pääsy parlamenttiin on työläisiltä visusti suljettu.

Sosialistisen demokratian monipuolinen kehittäminen ja parantaminen ei ole mahdollista ilman ammattiliittojen roolin jatkuvaa kohottamista, ammattiliittojen, jotka Leninin määrittelyn mukaan ovat kasvatusjärjestö, hallinnon, isännöinnin sekä kommunismin koulu. Nykyisin Neuvostoliiton ammattiliittojen riveissä on yli 86 miljoonaa henkeä. Ammattiliittojärjestöjen avulla työläiset, insinöörit ja teknikot osallistuvat aktiivisti tuotannon johtoon ja taistelevat teknisen edistyksen nopeuttamisen puolesta. Useisiin tuotantolaitoksiin on esim. nykyisin perustettu ja monissa toimii taloudellisen analyysin yhteiskunnallisia ryhmiä ja toimistoja, suunnittelutoimistoja, tuotannon järkiperäistäjien ja uudistajien neuvostoja jne. Pelkästään neljän viime vuoden kuluessa yhteiskunta on säästänyt yli kahdeksan miljardia ruplaa keksintöjen ja rationalisointiehdotusten käyttöönoton ansiosta.

Sosialistinen demokratia ilme-

(Jatkuu sivulla 4)

USA:n kuluttajien asioita tutkiva Ralph Nader sanoo, että Yhdysvaltojen eri hallintoportaat pakoittavat veronmaksajat maksamaan miljardeja dollareita ylimääräisinä veroina, jotka oikeudenmukaisuuden perusteella kuuluisivat liikemiesten maksettaviksi.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — (Suomi-Seura) — Parinkymmenen kirkon saarnastuoli tyhjänä

Lähes kaksikymmentä seurakuntaa Suomenpohjois- ja itäosissa on jatkuvasti ilman vakituista kirkkoherraa tai kappalaista. Lisäksi on pohjois- ja itä-Suomessa vapaana runsaasti muita papeille tarkoitettuja virkoja.

Eniten vapaita kirkkoherranvirkoja on tarjolla Oulun hiippakunnassa, jossa neljä seurakuntaa on jatkuvasti vailla vakinaista kirkkoherraa. Lisäksi tarvittaisiin Oulun hiippakuntaan yksi kappalainen ja viisi muuta pappia erilaisiin tehtäviin. Kuopion hiippakunnassa julistettiin jokin aika sitten kahdeksan papin virkaa haettavaksi. Hakijoita ei löytynyt ja virat ovat jälleen haussa. (US)

★

Saimaan kanavan liikenne

Saimaan kanavan rahtiliikenne kasvoi muutamalla sadalla tonnilla tammi-heinäkuussa viime vuodesta. Kuluvana vuonna viimevuotista aiemmin alkaneiden uittojen ansiosta kokonaisliikenne on kuitenkin lähes kolminkertaistunut. Alkukesästä kulki kanavan läpi 52,178,5 tonnia tavaraa, kun sitä viime vuonna kulki vain 18,535 tonnia.

Tällä hetkellä näyttää tilastojen mukaan siltä, että TVH:n vesitieosaston ennustama 225,000 tonnin kokonaismäärää ei saavutettaisi ennen purjehduskauden päättymistä. Liikenne vilkastuu kuitenkin huomattavasti aivan lähi päivinä, sillä kuusi alusta ryhtyy kuljettamaan polttoöljyä Varkauden ja Kuopion varmuusvarastoihin. Viime vuonna Saimaan kanavan läpi kulki noin 75,000 tonnia tavaraa.

Kanavan matkustajaliikenne on sitä vastoin kaksinkertaistunut viime vuodesta. Heinäkuun loppuun mennessä oli kanavan läpi matkustanut 50 aluksella 3,376 ihmistä, kun heitä oli viime vuonna vastaavana aikana vain 1,662. Huvialuksia kanavan läpi on matkannut 40 ja niissä on ollut 117 matkustajaa. Risteilyjä on suoritettu 204 kappaletta ja niihin on osallistunut peräti 17,704 henkilöä. (SS)

★

Harmaan kullan katoa pelätään

Koristeeksi ja somisteeksi poimittava jäkälä, joka on merkittävä tulonlähde sadoille pohjoissuomalaisille perheille, loppuu muutamassa vuodessa. Näin sanovat ne, jotka kiristyvän kilpailun tahdissa ryntäävät keinokastelulaitteineen ja työjoukkoineen tekemään puhdasta jäkäläkankaista. "Harmaa kulta" haetaan jo nyt kaukaa korvesta. Lähimaat on kaluttu paljaiksi.

Kun jäkälän rikastuttava vaikutus havaittiin toden teolla, oli ratkaistavana eräs merkittävä pulma: jäkälän voi nostaa maastosta vain silloin kun se on kosteaa, toisin sanoen sateen aikana ja sen jälkeen. Aikaisemmin seppeltarpeita hankittiin vain myöhäissyksyllä, syysateitten aikaan. Jäkäliköt eivät tästä olleet moksiskaan. Tämän koristekasvin kysyntä kasvoi kuitenkin niin suureksi, että märkyyspulma joudutiin ratkaisemaan keinokastelulaitteilla, jotka raahattiin metsiin ja jäkälän keruu aloitettiin jo pian lumien lähdettyä ja maan sulettua. Poronhoitoalueella ei koristejäkälää nosteta. Sen etelänpuolella rikkaimpia jäkäläseutuja ovat mm. Hailuoto ja Pohjanlahden rannikkoseutu. (HS)

Hirven (moose) jahtia myös Parry Soundissa

Parry Sound. — Eteläisellä hirvi- eli muusialueella, mukaanlukien Parry Soundin metsäalue, tulee tänä vuonna olemaan hirvenmetsästys avointa, tiedoittaa maakunnan maiden ja metsien ministeriö. Hirvenmetsästyskausi on tällä alueella samanaikaisesti peuranmetsästyksen kanssa, alkaen maanantaina,, marraskuun 2 pnä ja päättyen lauantaina marrask. 14 pnä.

SITÄ JA TÄTÄ

Linja-auto halkaisee keskisuomalaista maisemaa.

Takapenkillä istuva mummo huutaa kuljettajalle: — Kuljettaja, kuljettaja, pysäyttäkää.

Kuljettaja huutaa mummon vieressä oleville matkustajille:

— Antakaa mummolle pussi!

Mummo takaisin: — Hulluko sitä pussiin pissii!

MUSTAT PANTTERIT OVAT VAARALLISIA

Kun presidentti Nixonin oikea käsi, paha henki ja hallituksen enemmän tai vähemmän fasismiin kallistuvan kannattajajoukon yksi johtohahmo oikeusministeri John Mitchell otti käsiinsä vuosi sitten oikeusministeriön, julistettiin Mustien Panttereiden puolue, Black-Panther-Party eli BPP uhkaksi kansalliselle turvallisuudelle. Tämän nojalla FBI (liittovaltion poliisi) ryhtyi harjoittamaan puhelin- ja muuta salakuuntelua, palkattujen ilmiantajien käyttöä ym. keinoja tämän mustien puolueryhmittymän nujertamiseksi. FBI perusti erityisosaston nimenomaan BPP:n vastaista toimintaa varten.

Ajojahti Mustia Panttereita vastaan on jatkunut kiihtyvällä vauhdilla ja yhä raaemmin menettelytavoin. Viime joulukuun alussa poliisi murtautui aamuyöllä pantterien huoneistoon Chicagossa, ampui vuoteisiinsa kaksi paikallista johtajaa ja haavoitti neljää. Muutamia päiviä myöhemmin poliisi suoritti tuliasein hyökkäyksen Los Angelesissa pidättäen neljän tunnin taistelun jälkeen 11 henkilöä haavoittaen heistä kolmea.

Vuoden 1968 tammikuusta lähtien ainakin 28 pantteria on saanut surmansa poliisien luodeista. Heidät on joko "ammuttu pakomatkalla" tai houkuteltu FBI:n ansoihin. Vuoden 1969 puolivälistä lähtien on n. 40 tunnettua pantterijohtajaa ja ainakin 125 rivijäsentä joutunut kaltereiden taakse eri syytteiden nojalla. BPP:n johtajat Bobby Seale ja Huey P. Newton saivat syytteen poliisin lahjomien todistajien lausuntojen perusteella. Sealea syytettiin yllytyksestä demokraattien puoluekokouksen aikana 1968 sattuneiden poliisin provosoimien levottomuuksien yhteydessä.

Seale tuomittiin viime vuoden lopulla neljäksi vuodeksi vankeuteen tuomioistuimen halventamisesta. Sealen "häiritsevän" käytöksen syynä oli, ettei tuomioistuin kunnioittanut syytetyn peruslaillisia oikeuksia. Sealelle pantiin kahleet käsiin ja jalkoihin ja kapula suuhun. Varsinainen syytejuttu tulee esille huhtikuussa. Pari muutakin suurempaa oikeudenkäyntiä panttereita vastaan on tulossa.

Miksi Nixonin hallitus on ryhtynyt suorastaan järjestelmälliseen joukkomurhaan panttereiden nujertamiseksi, miksi FBI:n johtaja Edgar Hoover sanoi heitä suurimmaksi maan sisäisen turvallisuuden uhkaksi.

Valaisevaa on tässä yhteydessä se miten USA:n kommunistinen puolue arvioi 23-miljoonaisen neekeriväestön ja sen järjestöjen yhteiskunnallista taistelua. USA:n kommunistien käsityksen mukaan pääasiassa proletaarinen neekeriväestö on tällä hetkellä yhtenäisin ja pisimmälle radikalisoitunut ja siksi taistelutahtoisin osa amerikkalaista yhteiskuntaa.

Mustien ihmisten vapaustaistelussa voidaan vuotta 1968 pitää käännekohtana. Silloin astui aikaisemman viime kädessä puolustuksellisen, spontaanin ja anarkistisen gettokapinoinnin sijaan määrätietoinen ja organisoitu vastarinta rotusortoa ja syrjintää vastaan. Tästä kehityksestä on huomattavin esimerkki juuri BPP.

Vuonna 1966 perustettu Black-Panther-Party oli aluksi juuri itsepuolustusjärjestö poliisin väkivaltaa vastaan getoissa. Se on viime vuosina kehittynyt poliittiseksi liikkeeksi, joka yrittää vaikuttaa suuriin joukkoihin. Se on lähestynyt teoriassaan sosialistisia ratkaisuja ja se pyrkii mustien ja valkoisten taistelun yhdistämiseen.

M. Hölttä.

Suomi ja NL:n maakaasu

Valtiovierailunsa jälkeen pitämässään televisiopuheessa tasavallan presidentti kiinnitti erityistä huomiota maakaasun tuontimahdollisuuksiin Neuvostoliitosta. Presidentti totesi, että meillä on parin vuoden ajan käsitelty kysymystä poliittiselta, ja mikä vielä pahempi, tunnepeirälseltä pohjalta. Maakaasu on meillä aivan uusi aine. Tosin sitä nestemäisenä on tuotu vähäinen määrä (putaania ja probaania tuotiin viime vuonna 10,490 tonnia vastaten tuontiarvoltaan vaatimatonta 2,5 miljoonaa markkaa) eräiden teollisuusalojen toissijaiseen käyttöön. Mutta muualla teollistuneessa maailmassa maakaasusta on muodostunut kaikkein voimakkaimmin kasvanut energian ja lämmön lähde sekä teollisuuden raaka-aine.

Jos maakaasun käyttömahdollisuus meidän oloissamme olisi putkahtanut vasta äsken esille, niin asiantuntemattomuuden ymmärtäisi. Mutta kun Suomen talouden ja teollisuuden johtopiirit hyvin tietävät maakaasun merkityksen ja kulutuksen rajun kasvun muissa teollisuusmaissa sekä sen mahdollisuudet ja suorastaan välttämättömyyden oman energiapolitiikkamme ja teollisuuden kehittämisessä, niin ei voi olla ihmettelemättä, miten nämä piirit saattavat tehdä palveluksiaan jarrumiehille vain siitä syystä, että meille maakaasu tulisi Neuvostoliitosta.

Kun tasavallan presidentti esitti, että maailmassa maakaasu ei ole enää mikään poliittinen vaan puhtaasti taloudellinen kysymys, ei siinä ollut mitään uutta ja yllättävää. Maakaasun osuus USA:n primäärienergiasta on jo noin kolmannes ja Neuvostoliitossa sen osuus on noin 23 prosenttia. USA:ssa kannattaa kuljettaa maakaasua putkijohtoja pitkin jopa Texasista itärannikon pohjoisiin teollisuusvaltioihin, mikä on yhtä pitkä matka kuin Helsingistä Madridiin, kuten presidentti sanoi. Eikä tässä kaikki. USA:n on pakko ostaa myös muista maanosista maakaasua nesteytettynä tankkilaivoilla kuljetettuna, vaikka nesteytetyn maakaasun hinta on noin kaksi kertaa niin kallis kuin putkia pitkin kulkevan kaasumaisen. Joitakin aikoja sitten amerikkalainen maakaasuyhtiö El Paso solmi Algerian kanssa pitkäaikaisen sopimuksen suurten nestemäisten maakaasumäärien toimittamisesta. USA:n on pakko tehdä tällaisia nestesopimuksia, kun omat maakaasuvarat eivät riitä.

Syytä on palauttaa mieleen Neuvostoliiton Itävallan kanssa solmima 20-vuotinen maakaasusopimus, joka edellyttää 30 miljardin kuutiometrin maakaasumäärän toimittamisesta. Italian kanssa solmimansa samanlaisen sopimuksen mukaan Neuvostoliitto toimittaa yli 100 miljardia kuutiometriä ja Länsi-Saksaan noin 53 miljardia kuutiometriä. Neuvostoliitto toimittaa nämä maakaasumäärät putkia pitkin ensin Siperiasta Bratislavaan Tshekkoslovakiassa. Täältä haarautuvat omat johdot Itävaltaan, Italiaan ja Baijeriin. Tämä on kuitenkin alkua, sillä maakaasun toimitusmääriä voidaan helposti hostaa lisäkompressoreilla. Myöhemmin tähän maakaasuverkkoon liittyvät jo käytettävissä olevien tietojen mukaan Ranska ja Sveitsi.

Länsi-Euroopan teollisuusmaat ovat hyväksyneet nämä maakaasukaupat sekä omien niukkojen maakaasuvarojen että maakaasun taloudellisen edullisuuden vuoksi. Vieläpä Länsi-Euroopan teollisuusmaat tahtovat nopeuttaa Neuvostoliiton maakaasutoimituksia toimittamalla miljoonia tonneja karkeakaliperisia teräsputkia maakaasujohtojen rakentamiseksi ynnä toimittavat muita johdoissa tarvittavia varusteita. Ei kenenkään läntisen teollisuusmaan johtajan päähän ole pälkähtänyt väite, että Neuvostoliitto saattaisi sulkea maakaasuhanansa. Ei Neuvostoliitto suinkaan halua menettää niitä miljardeja, joita se saa toimittamastaan maakaasusta.

Länsi-Euroopassa Hollannissa, Gröningessä on ainoa johdoilla operoiva maakaasuyhtymä, jonka omistavat hollantilais-englantilainen Dutch-Shell ja amerikkalainen Standard Oil of New Jersey sekä kolmas muodollinen osakas, Hollannin hallitus, on pitänyt yllä monopolihintaa. Neuvostoliittolainen maakaasu on kuitenkin halvempaa. Kuinka paljon. Sitä ei tiedä kukaan. Gröningenin yhtymä ei ole uskaltanut lähteä hintakilpailuun. Nyt kun neuvostoliittolainen maakaasu on ovemme edessä — Neuvostoliitto ei tyrkytä sitä, kuten presidentti korosti — on se ainakin halvempaa kuin hollantilainen.

Samanlaista asiatonta jauhamista on harjoitettu vuosikausia Neuvostoliitosta tuotavan öljyn suhteen. Me emme ole maksaneet siitä ylihintaa, presidentti vakuutti ja jatkoi: jos joutuisimme joskus tuomaan tämän öljymäärän lännen valuutalla, niin se panisi Suomen Pankin herrat sylkemään verta, niin vaikeaksi kävisi valuuttatilanne. Mainittakoon, että viime vuonna toimme Neuvostoliitosta raaka- ja esitislattuja öljyjä 4,6 miljoonaa tonnia vastaten 282 miljoonaa markkaa eli 67 miljoonaa dollaria. Muita öljytuotteita toimme 2,5 miljoonaa tonnia vastaten 248 miljoonaa markkaa eli 59 miljoonaa dollaria.

Yhteensä toimme Neuvostoliitosta viime vuonna öljyä ja öljytuotteita 7,1 miljoonaa dollaria. Mistä Suomen Pankin herrat vuosittain tällaisen valuuttamäärän todella hankkisivat jos nämä ostot suoritettaisiin lännestä? on syytä kysyä. Nyt maksamme tuomamme neuvostoöljyn suoraan omilla vientitavaroillamme.

Libra.

Naisten Viirin tilaajien huomioon!
TILAUSHINTA KOROTETTU

Lehden kustantaja, Työmies Society, Superior, Wis., U.S.A., on ilmoittanut, että NAISTEN VIIRIN tilaushinta on korotettu.

Naisten Viirin tilaushinnat Canadaan ovat seuraavat:

1 vk. $7.00 — 6 kk. $4.00

Pyydämme Canadassa olevien tilaajien ja kustannusliikkeemme asiamiesten ottamaan tämän huomioon.

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

DOMINION LP LEVYJÄ

LP 93033 — SUOMALAISTA HUUMORIA — Simo Salminen: Pornolaulu, Keltainen jäänsärkiä, Arabi-Ahab, Tango Pelargonia, Rotestilaulu, Regina Rento, Jäkäti-Jäk, Raikuli-Polkka. MATTI JURVA: Savonmuan Hilima, Turun surusilmä, Viipurin Vihtori, Jätkän lauantai, Pigalle.

LP 93034 — GEORG MALMSTEN: Meripojan preivi, Seiskari, Nikkelimarkka, Saarijärven Liisa, Aallokko kutsuu, Amalia, Heilini sinisistä silmistä, Katariinan kamarissa, Kaunis valhe, Terveisiä ulapalta, Suurin onni, Muistelo, Hymyhuulin, Saariston Sirkka, Eila, Kahden venheessä, Metsäpirtti, Vetoketju.

LP 93035 — OLAVI VIRTA: Kun ilta ehtii, Annabella, Kuinka saattoitkaan, Aamu Airistolla, Tähti ja meripoika, Punatukkaiselle tytölleni, Sä et kyyneltä nää, Mustalaistango, Leirinuotiolla, Punaiset lehdet, Hurmio, Kultainen nuoruus, Hopeinen kuu, Romanesca, Oiset kitarat, Assuncion.

LP 93036 — HUMPPA VEIKOT, laulua: Teijo Joutsela: Pohjola, Tulipunaruusut, Alaska, Riippakoivun alla, Petsamo, Imatra, Uraliin, Katinka, Kuusamo, Silmät tummat kuin yö, Sulamith, Bublitshki, Lentävä Hollantilainen, Valamo, Pyhäjärvi, Vesivehmaan Jenkka, Puuseppä, Tammerkoski.

HINTA $2.98

ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä lisättävä postikulut seuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 45c	1—2 levyyn 50c	1—2 levyyn 55c
3—4 levyyn 65c	1—2 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

— TILATKAA OSOITTEELLA: —

Vapaus Publishing Company Ltd.

P.O. Box 69

102 Elm Street West Sudbury, Ontario

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kokous Finnish-haalilla keskiviikkona, t.k. 19 pnä, kello 7.30 ip. Johtokunta kokoontuu kello 7 ip.

Urheilukilpailut Wanupissa sunnuntaina, elokuun 30 pnä. Järjestää Alerts—Visa.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUSTARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUSTARPEITA - MAALIA kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER & Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

SUDBURYN UUTISIA

KOLME KUOLI ERI ONNETTOMUUKSISSA

Viime viikolla auton runtelemaksi joutunut 34-vuotias mrs Yollande Scott, 441 Lorne kadulta, kuoli perjantaina Sudburyn General sairaalassa. Hän eli vain kaksi päivää sen jälkeen kun onnettomuus tapahtui. Tapauksen johdosta ei ole nostettu syytettä, mutta kuolemansyyntutkimus suoritetaan.

Dell-kadulla asunut 22-vuotias Rene R. Laverdiere sai surmansa viime torstai-iltana sen jälkeen kun auto, jossa hän oli matkustajana, syöksyi ojaan Levackin (no. 144) maantiellä. Autoa ohjannut Lorne Johnson, Azildasta, on hoidettavana Sudburyn General sairaalassa ja hänen tilansa ilmoitetaan olevan tyydyttävän.

Kolmevuotias Wendy Penton kuoli lauantaiaamuna Sudburyn General Sairaalassa. Tytön kerrotaan "ilmestyneen" 21-vuotiaan Gilles Charbonneaun ohjaaman auton eteen pysäköidyn auton takaa ja ruhjoutuneen kotinsa edustalla Pine kadulla. Tapauksen johdosta ei ole nostettu syytöstä.

UNIPILLERIT KUOLEMANSYYNÄ

Aikaisemmin St. Georgessa, Newfoundlandissa asunut 20-vuotias Jeannette Parsonin ilmoitetaan kuolleen liiallisen unilääkeannoksen johdosta. Miss Parsonin osittain pahenemistilassa ollut ruumis löydettiin elokuun 7 päivänä Barrydowne- ja Gemmell-katujen läheisyydestä.

Etsiväkersantti Ovide F. Gauthier ilmoitti viikonlopulla, että ruumiinavaus on suoritettu ja että tapauksen johdosta ei tulla suorittamaan kuulusteluja.

Miss Parson kuulutettiin kadonneeksi jo lokakuun 30 päivänä.

AIKOO NOSTAA SYYTTEEN

Sudburyn alueen saastutusvastaisen komitean jäsenenä toimiva Paul Falkowski sanoi viikonlopulla, että hän tulee henkilökohtaisesti nostamaan syytteen CPR:ia vastaan Junction Creekin veden öljysaastutuksesta, ellei Ontarion Water Resources Comission (OWRC) ryhdy toimenpiteisiin kolmen viikon kuluessa.

Falkowski sanoo itse ottaneensa puron vedestä näytteet ja saa niiden tulokset kolmen viikon kuluttua.

OWRC on myös ottanut näytteet puron vedestä ja lähettänyt ne Torontoon laboratoriotutkimuksia varten.

"OWRC otti näytteensä kaksi viikkoa sitten ja veden saastuttaminen ei ole vieläkään lakannut, eikä myös ole ryhdytty mihinkään muihin toimenpiteisiin", sanoi mr Falkowski.

Öljyvuodon sanotaan tapahtuneen lähellä Brady-katua ja sen ilmoitetaan tulevan CPR:n diesel-veturien korjauspajalta.

METSÄPALOJA

Sudburyn seudulla riehui viikonlopun aikana noin 20 metsäpaloa, tiedoitettiin Ontarion maiden ja metsien virastosta.

Viikonlopun metsäpalot ylittivät kaikki kuluvan vuoden aikaisemmat luvut. Metsäpalojen sammuttamiseen ilmoitettiin käytetyn noin $15,000. Suurimman osan metsäpaloista ilmoitettiin saaneen alkunsa ihmisten huolimattomuudesta. Noin 100 miehen ilmoitettiin osallistuneen metsäpalojen sammutukseen.

POSTI SEISAHDUKSISSA

"Kiertävä postilakko" iski Sudburyn kaupungin postikonttorin alueelle maanantaina jo kahdeksannen kerran. Lakko alkoi sunnuntain ja maanantain välisenä yönä.

Postinjakelu Sudburyn kaupungissa oli täydellisesti seisahduksissa postinkantajien ja sisällä työskentelevien postin lajittelijain lakkoutumisen johdosta.

Postityöläisten taistelu parempien palkkojen puolesta on kestänyt noin 11 kuukautta.

PITKÄMATKAINEN VIERAS SUOMESTA

Vapauden lehtiliikkeessä vieraili maanantaina Kalevi Niemelä, Äänekoskelta, Suomesta. Sudburyn kaupungissa hän on Anja ja Kalle Kassisen vieraana. Herra Niemelä kertoi tutustuneensa aikaisemmin nyt meneillään olevan matkansa puitteissa Montrealin ja Ottawan kaupunkeihin. Ulkomaille suorittamiensa matkojen aikana Niemelä on vieraillut useissa maissa ja Canadan hän kertoi olevan 29:nen ulkomaan, johon hän on suorittanut vierailun Suomesta.

Toivotamme Suomesta saapuneelle herra Niemelälle hyvää loman jatkoa ja onnellista kotimatkaa.

KUOLLUT

Johnson, Gary Arthur, S S 1 Site 16, Long Lake roadilta, kuoli hukkumalla aikaisin sunnuntaiaamuna Tyson järvellä. Hän oli kuollessaan 30 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Karen Kaksonen ja kaksi poikapuolta kotona sekä vanhemmat Sudburyssa.

Hautaus tapahtui Lougheedin kappelista Park Lawn hautausmaahan tänä (tiistai) aamuna kello 11. Siunauksen suoritti pastori Douglas G. Craig.

Lahti, Liija, kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa lauantaina, elok. 15 pnä 1970, ollen kuollessaan 75 vuoden ikäinen.

Hän asui viimeksi R. R. No. 1, Black Lake Road, Copper Cliff. Hänen miehensä Elmer Lahti kuoli v. 1930.

Suremaan jäi yksi poika Melvin, Madridissa, Espanjassa ja kolme lapsenlasta sekä kaksi siskoa ja kaksi veljeä Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaus toimistossa. Hautaus toimitetaan keskiviikkona, elok. 19 pnä 1970, kello 2 ip.

Sota ylioppilaita vastaan

(Jatkoa sivulta 2.)

tajainhuoneen sisäisten turvallisuuskysymysten alivaliokunnan puheenjohtaja Edwards valitti sitä, ettei poliisi ampunut sodanvastaista mielenosoitusta Washingtonissa marraskuussa 1969, jolloin siihen osallistui puoli miljoonaa henkeä. USA:ssa, Englannissa, Hollannissa, Belgiassa, Länsi-Saksassa, kaikkialla lännessä poliisi ja sotilaat harjoittavat väkivaltaa nuorison suhteen.

Ylioppilasesiintymisien tukahduttamiseksi ja hajoittamiseksi hallitukset käyttävät tiedustelukoneistojaan.

Esimerkiksi CIA on vuosittain maksanut 50 miljoonaa dollaria kymmenille järjestöille, mm. myös nuorisoliitoille, jotka ovat toimineet amerikkalaisen ulkopolitiikan välikappaleina. CIA on pyrkinyt käyttämään hyväkseen ylioppilas- ja muita järjestöjä, kansainvälisiä ja alueellisia yhtymiä tehdäkseen tyhjäksi nuorisofestivaalit, rauhanpuolustajien maailmankonferenssit, kulttuurihenkilöiden kansainväliset kokoukset jne.

Käytäntö kuitenkin osoittaa, etteivät mitkään toimenpiteet ylioppilaiden edistyksellisten liikkeiden hajottamiseksi ja tukahduttamiseksi tuota tulosta, jos opiskeleva nuoriso luo lujia järjestöjä, ymmärtää selvästi taistelutavoitteet ja taistelee yhdessä työväenluokan kanssa. Vain kiinteä yhteys työväenliikkeeseen ja sen kommunistiseen etujoukkoon voi avata nuorisolle todella vallankumoukselliset näkymät. Tähän tulokseen tultiin maailman kommunistien neuvottelukokouksessa Moskovassa. Tämä on oikea tie sortoa ja sotaa vastaan, vapauden demokratian ja kaikkien kansojen turvallisuuden puolesta taistelevien ylioppilaisliikkeiden menestykseen.

Autojen hinnat nousevat yhä

Fontana, Wisconsin. — Täällä saatiin viikon lopulla uusi vihje siitä että uusien autojen hinnat nousevat v. 1971.

American Motors tiedotti, että se on päättänyt korottaa yhdysvaltalaisintoja 5-prosenttisesti vuoden 1971 mallien kohdalta.

Ford yhtiö antoi aikaisemmin tietää, että sen ajokkien hinnat nousevat ehkä 3-prosenttisesti.

Kaikki riippuu kuitenkin jättiläisyhtiöstä General Motorista. Sitä pidetään alan johtajana. Mitä se päättää hinnoista ja muista seikoista, se vaikuttaa myös toisten yhtiöiden päätöksiin.

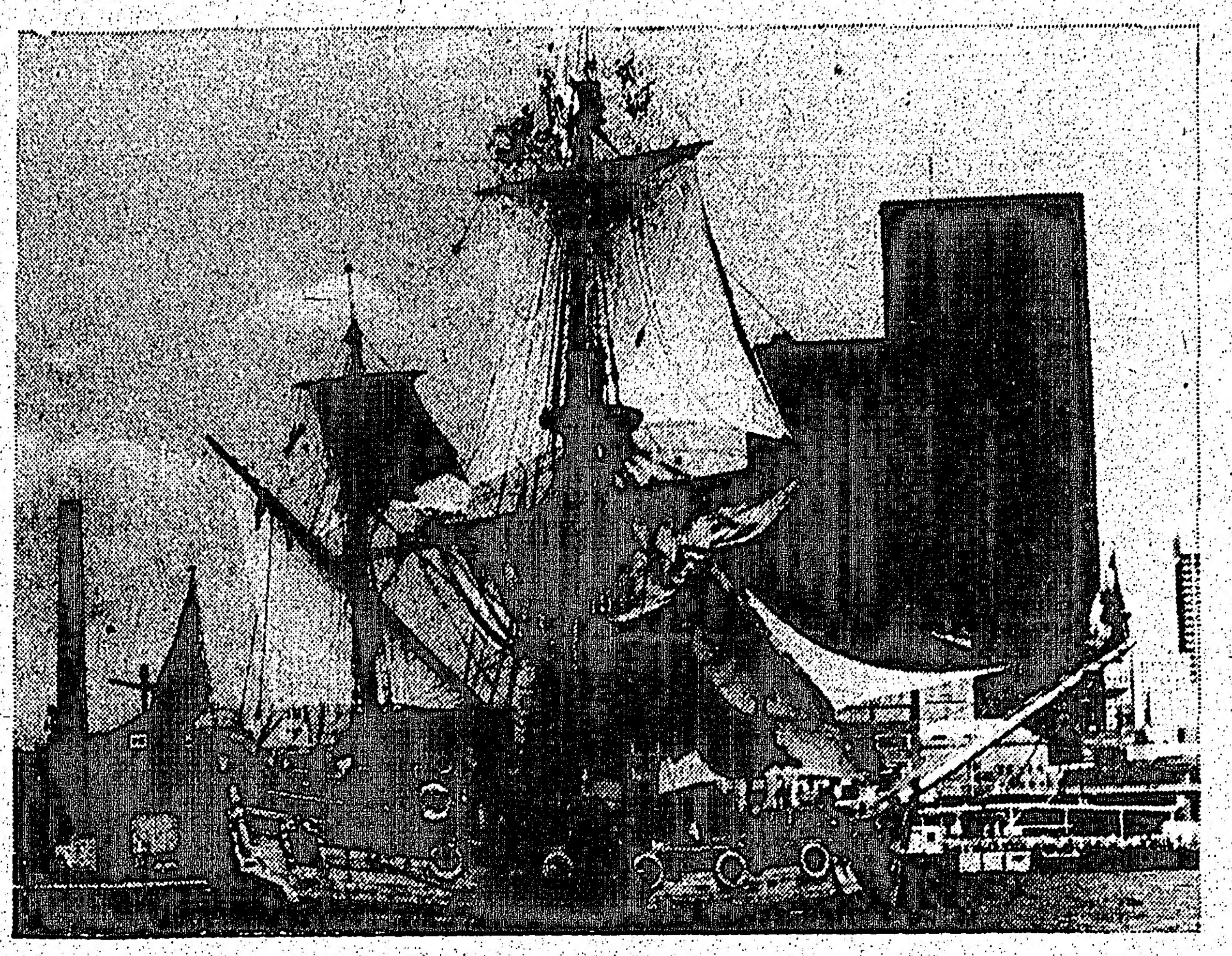

Nonsuch-purjelaiva on jäljennös siitä aluksesta, jonka avulla perustettiin Hudson's Bay-yhtiö vuonna 1668 tapahtuneen Atlannin ylityksen jälkeen. Nonsuch seilasi hiljattain Toronton satamaan. Tämä alkuperäistä alusta muistuttava jäljennös rakennettiin Hudson's Bay-yhtiön 300-vuotisjuhlien merkeissä ja se on vieraillut eri satamissa St. Lawrencen meriväylän varrella. Lopulta se asetetaan yleiseksi näyttelykappaleeksi Winnipegissä.

Manitobalaiset saavat "oman" autovakuutuksen

Laki maakunnallisen autovakuutuksen järjestämiseksi astuu voimaan vuoden kuluessa

Winnipeg. — Yksityisvakuutus yhtiöiden "asiakkaina" tähän asti olleet Manitoban autoilijat saavat ensi vuoden kesäkuuhun mennessä käyttöönsä maakunnallisen autovakuutuksen.

Lainlaatijakunnan torstaisessa istunnossa käsiteltiin kolmannessa ja viimeisessä lukemisessa lakiehdotus 56 ns. perusautovakuutuksen "maakunnallistuttamiseksi". Se oli samalla tärkeä voitto pääministeri Ed Schreyerin johtamalle NDP:n vähemmistöhallitukselle, jonka valintaan 14 kuukautta sitten vaikutti osaltaan lupaus maakunallisen autovakuutuksen järjestämiseksi.

Lakiehdotus 56 oli useita kertoja aiheuttaa hallituskriisin vakuutusyhtiöiden ja konservatiivien vastustaessa sitä kiihkeästi loppuun asti. Jos lainlaatijakunnan enemmistö olisi äänestänyt lakiehdotusta vastaan, se olisi aiheuttanut ennenaikaiset lainlaatijakunnan vaalit.

Se olisi ollut poliittinen tappio NDP:n hallitukselle. Mutta toisaalta se olisi antanut NDP:le voimakkaan vaalivaltin.

Vähemmistössä oleva NDP:n hallitus sai kuitenkin ratkaisevissa äänestyksissä kahden "itsenäisen" äänestystuen.

Konservatiivinen oppositio ehdotti viimeisenä jarrutuskeinona sitä, että alin käsittely siirrettäisiin kolmella kuukaudella eteenpäin. Tämä muutosehdotus torjuttiin äänin 29—27. Hallituksen puolesta äänesti tässä vaiheessa kuten toisenkin lukemisen yhteydessä liberaali-demokraatti Larry Desjardins ja itsenäinen Gordon Beard.

Muutaman minuutin kuluttua tämän jälkeen lakiehdotus hyväksyttiin samoin ääniperustein.

Autoilijain kannalta ei ole vielä käytettävissä yksityiskohtaisempia tietoja mitä etuisuuksia tämä uusi laki antaa.

Lain mukaan muodostetaan maakunnan yhtiö — Manitoba Public Insuarance Corporation — minkä perusteella kaikki Manitoban autoilijat saavat lakivoimaisesti (pakollisesti) autovakuutuksen. Sen tapaista lakia ei ole Canadassa nyt voimassa muualla kuin Saskatchewanissa.

Maakunnallinen yhtiö varaa $50,000 suuruisen vahingonkorvausvakuutuksen. Kuolemantapauksesta maksetaan $10,000. Vakuutus maksaa lääkintä- ja sairaskulut, tulojen menetysvakuutuksen jne huolimatta siitä kuka on tapaturman aiheuttanut.

Yksityiskohtaisemmat seikat, vakuutusmaksujen suuruus jne, ratkaistaan myöhemmin.

Lakikäsittelyn yhteydessä pääministeri Schreyer suostui antamaan eräitä tärkeitä myönnytyksiä autojen vakuutusalalla oleville henkilöille liikemenetystensä korvaukseksi. Tämän uudistuksen perusteella työpaikkansa menettävät vakuutusasiamiehet saavat etutilan palkattaessa toimitsijoita maakunnan vakuutuslaitoksen palvelukseen.

Autovakuutus peritään rekisterilaattojen myynnin yhteydessä, ja rekisterilaattojen myyntioikeuksia myönnetään nykyisille vakuutusasiamiehille jotka ovat saaneet tuloistaan yli 25 prosenttia autovakuutusten alalta.

Yksityiset vakuutusyhtiöt voivat edelleen myydä Manitoban autoilijoille "lisävakuutuksia" maakunnallisen "perusvakuutuksen" täydentämiseksi.

GM:lta Naderille $425,000 korvaus

Detroit. — General Motors Corporation suostui torstaina maksamaan huomatuimmalleen arvostelijalleen, Ralph Naderille $425,000 suuruisen summan sopiakseen siten syytöksen Naderin yksityisasioihin sekaantumisesta.

Sopimus tehtiin oikeusistuimen ulkopuolella mr Naderin vaadittua $26 miljoonan suuruista vahingonkorvausta siitä kun GM:n sanotaan määränneen v. 1965 henkilökohtaisen tutkimuksen suorittamista Naderista.

Frank Borman sai Nixonilta erikoistehtävän

Washington. — Yhdysvaltain presidentti Nixon nimitti perjantaina entisen astronautin Frank Bormanin erikoisedustajakseen, jonka tehtävänä on yrittää saada Pohjois-Vietnam ja Etelä-Vietnamin Kansallinen vapautusrintama vapauttamaan näiden hallussa olevat amerikkalaiset sotavangit, ilmoitettiin Washingtonista.

Huey Newton, jonka sanotaan olevan "Mustien pantterien"-järjestön johtohenkilön, voitti uuden oikeuskuulustelun syytöksestä, että hän on murhannut erään poliisin Oaklandissa, Kaliforniassa. Newton on ollut pidätettynä melkein kaksi vuotta, mutta nyt hänet voidaan mahdollisesti vapauttaa takausta vastaan uutta oikeuskuulustelua odotellaessa.

K U O L L U T

LIIJA LAHTI
(o.s. TARVAINEN)

kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa lauantaiaamuna, elokuun 15 pnä 1970, ollen 75 vuoden ikäinen.

Edesmenneen Elmer Jacob Lahden (kuoli 1930) rakas vaimo.

Suremaan lähinnä jäi poikansa Melvin Lahti, Madrid, Espanja; kolme lastenlasta; kaksi veljeä ja kaksi siskoa, Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 252 Regent St. S., Hazelin kulmassa. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista keskiviikkona, elokuun 19 pnä 1970, kello 2 ip. Park Lawn hautausmaan perhehautaan.

Ystävät voivat käydä katsomassa tiistaina jälkeen 7.30 ip.

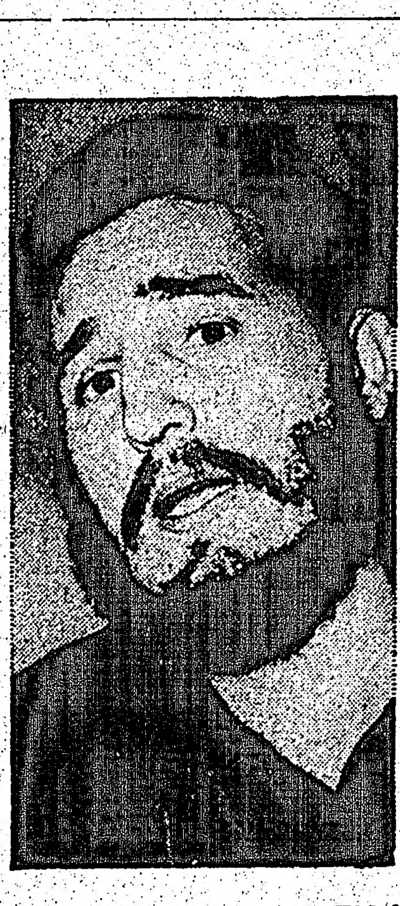

Kuuban pääministeri Fidel Castro puhui hiljattain Havannassa suuressa "fiesta"-kokouksessa ja sanoi, että kuubalaisilla on oikeus vaihtaa maansa johtajat vaikka heti.

Demokratia on kansanvaltaa

(Jatkoa 3. sivulta)

nee ennen kaikkea tuotannon yhtäjaksoisessa kehittämisessä, mikä tähtää tärkeimpään: kansan hyvinvoinnin jatkuvaan kohottamiseen ja välttämättömien tarpeiden tyydyttämiseen. Kahdeksan viime vuoden kuluessa työtätekevien tulot ovat lisääntyneet 43 prosentilla. Neuvostoliiton väestö nauttii yhä lisääntyviä huojennuksia julkisista kulutusvaroista, jotka käsittivät v. 1968 n. 55 miljardia ruplaa. Niillä turvataan ilmainen koulutus ja lääkintähoito, pidennetään palkallisia lomia, eläkkeitä, avustuksia, stipendejä ja laajennetaan parantola- ja kylpylähoitoverkkoa sekä harjoitetaan laajaa asuinrakennustoimintaa.

Demokratian kehittyminen politiikan sekä talous- ja kulttuurielämän eri aloilla riippuu monessa suhteessa työtätekevien kulttuuritasosta. Lenin sanoi, että luku- ja kirjoitustaidoton ihminen on politiikan ulkopuolella.

Neuvostovallan vuosina on valmistunut n. 7 miljoonaa korkeakoulutuksen saanutta asiantuntijaa ja 12 miljoonaa ammattipätevyyden saanutta asiantuntijaa. Kansantalouden palveluksessa työskentelee tällä hetkellä noin 30 miljoonaa asiantuntijaa. NL:ssa työskentelee 820,000 tieteenharjoittajaa, mikä on neljännes maailman kaikista tieteen työntekijöistä.

Käyttäen hyväksi sosialistisen järjestelmän suomia etuja Neuvostoliitto on yltänyt merkittäviin saavutuksiin, mikä on nostanut sen tieteellis-teknisen kehityksen eturiviin. Tässä tilanteessa kommunistinen puolue ja neuvostohallitus ovat asettaneet erääksi tärkeimmäksi tehtäväksi monipuolisesti kehittyneen kollektivismin hengen täyttämän uutteran ihmisen kasvattamisen, ihmisen, joka hallitsee tieteen tiedot ja käyttää niitä taitavasti hyväksi kansan etujen mukaisesti.

Koko yhteiskunnan sosialistinen järjestäytyneisyys jokaisen ihmisen nimissä sekä jokaisen sosialistinen kuri koko yhteiskunnan nimissä on sosialistisen demokratian ydin.

M. JAKOVLEV
Historiatieteen kandidaatti

UUSI RUOKA- ja SEKATAVARALIIKE avataan maanantaina elokuun 24 pnä
387 BURTON AVE., SUDBURY, ONTARIO
Aukioloturmit arkipäivinä: 8 ap. — 9 ill. — Sunnunt. klo 12—9 ill.
Suomalaisia lihajalosteita, leipomotuotteita ja ulkomaisia tuotteita ym.
TERVETULOA TUTUSTUMISKÄYNNILLE
Kahvipannu kuumana koko avajaispäivän.
Sulkeudun suosioonne, MARJA SAARI
18. 20.

SÄVEL LP LEVYJÄ

SALP 601 — LAULUNI AIHEET — TAPIO RAUTAVAARA: Hiljaa juuri kuin lammen laine, Menen enkä meinaa, Kotimaan sävel, Auringon lapset, Lauluni aiheet, Saimaan kanavalla, Cowboy-Serenadi, Menneet päivät, Mustalainen, Hankoniemen silmä, Rakkauden hauta, Hiljainen kesäyö, Häätanhu, Sunnuntaiaamuna, Kanteleeni, Lastentaru takkavalkealla.

SALP 607 — HUMPPAA — Tammerkoski, Anna anteeksi, Anja, Tunturisatu, Keltainen paviljonki, Tumma yö, Tiskarin polkka, Kotimaan kaiho, Seutulan polkka, Asfalttikukka, Silmät tummat kuin yö, Marusja, Yö altailla, Humppafoksi, Sulamith, Ruusut Hopeamaljassa, Puuseppä, Oho! sanoi Eemeli, Kostervalssi.

SALP 609 — POLKKA-SAARNIO SOITTAA VALSSEJA JA JENKKOJA: Kielon jäähyväiset, Talvimyrskyjä, Amurin aallot, Tanssiaisten jälkeen, Pitkäkosken jenkka, Vehkalahden jenkka, Lentäjän valssi, Kukkia Salzburgista, Tosca, Yli aaltojen, Tyttöni, Älä hätäile.

SALP — 613 — JUSTEERI: Rovaniemen markkinoilla, Senni-valssi, Moukan tuuri, Helmi ja Kalle, Iisalmen Ieva, Kalastaja-Eemelin valssi, Jänkä-Joonas, Kesäillan valssi, Minäpoika ja tytöt, Rosvo-Roope, Jätkän valssi, Maailman Matti, Jätkän jenkka, Mandin jenkka, Mandin polkka, Viimeinen lautta, Kaksi vanhaa tukkijätkää.

SALP 616 — LAPIN TAIKAA — Rautavaara, Matti Louhivuori, Kauko Käyhkö, Ragni, Malmsten, Tamara Lund, Arttu Suuntala, Justeeri, Henry Theel, Erkki Pohjanheimo, Taisto Tammi, Ilkka Rinne.
Rakovalkealla, Petsamo, Kirje Korvatunturille, Täällä pohjantähden alla, Minne tuuli kuljettaa, Lapin tango, Lapin jenkka, Lapin taikaa, Rovaniemen markkinoilla, Neljän tuulen tiellä, Muistojen Inari, Lapin taikarummut, Juokse sinä humma, Lapin tähti, Tunturisatu, Revontulten maa.

HINTA $5.50
ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä lisättävä postikulut esuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 45c	1—2 levyyn 50c	1—2 levyyn 55c
3—4 levyyn 65c	3—4 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69
102 Elm St. W. Sudbury, Ontario

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

SÄÄSTÄKÄÄ $ $ $ KESÄN AIKANA
INVENTAARIOMYYNTI MORRISON'issa
"Teidän putkitus- ja lämmitystarpeiden Departementtikauppanne vuodesta 1897 lähtien"
Lupakirjalla toimivia ammattimiehiä palveluksessanne!

A.B.S. Viemäriputkea ja -osia	2" ja 3" kuparisia viemäriputken osia (rajoitettu varastoon)	Kaikkia messinkitarpeita ja hanoja y.m.
30%	50%	20%

ALENNUKSELLA
164 ELGIN STREET SOUTH
6, 11, 13. 18